

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
SKUPŠČINA OBČINE KOPER

Na podlagi 63. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80), dogovora o temeljih družbenega plana občine Koper za obdobje 1986 -90, 237. in 239. člena statuta občine Koper ter stališča družbenopolitičnega zbora je skupščina občine Koper na seji zbora združenega dela in na seji zbora krajevnih skupnosti dne 12. novembra 1986 sprejela

DRUŽBENI PLAN OBČINE KOPER
ZA OBDOBJE 1986-1990

1. IZHODIŠČA DRUŽBENEGA RAZVOJA

1.1. Razvojni problemi širše družbene skupnosti

Družbeni plan za obdobje 1986 - 1990 predstavlja realizacijo usmeritev in strategije razvoja za dolgoročno plansko obdobje v njegovem prvem srednjeročnem obdobju v katerem se morajo vzpostaviti pogoji za postopno uresničevanje planskih opredelitev iz dolgoročnih planov na vseh ravneh.

To srednjeročno obdobje je predvsem obdobje podaljšanega izvajanja prve etape dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v kateri bomo vzpostavljali tudi pogoje za uresničevanje druge etape. To pa zahteva naše odpiranje v širše družbeno gospodarsko okolje, tehnološko in kadrovsko prenavo gospodarstva, uveljavljanje realnih cen produkcijskih faktorjev ter njihovo gibljivost med proizvodnjami in uveljavitev družbenoekonomskih odnosov, s katerimi bo delavec ključni dejavnik v procesu razširjene reprodukcije. Objektivne omejitve za opredeljevanje planskih ciljev v tem obdobju pa so v širši skupnosti predvsem: nujnost po rednem odplačevanju zunanjih dolgov, dokončanje sanacij v gospodarstvu ter uveljavitev tržnih zakonitosti.

Ta okvir terja od planskih usmeritev, da težijo k izgradnji odprtega gospodarstva, ki se bo na ekonomskih osnovah vključevalo v mednarodno delitev dela ter k tehnološkemu prestrukturiranju, ki bo terjalo za razvoj več znanja, ne pa več energetskih, surovinskih, denarnih in zaposlitvenih vložkov.

Delovanje gospodarstva na temelju ekonomskih kriterijev je nujni okvir za uspešen razvoj samoupravljanja ter krepitev družbenega in materialnega položaja delovnih ljudi in občanov, kar bo ob drugih oblikah družbene organiziranosti vodilo k izboljšanju kakovosti odločanja, dela ter izdelkov in storitev.

Ob prehodu v to srednjeročno obdobje so za realizacijo opredeljenih planskih ciljev v federaciji in republiki ter za opredelitev konkretnih razvojnih ciljev v republiki pa tudi v občini pomembna sledeča dejstva:

- V republiki je dosežena polna zaposlenost aktivnega prebivalstva, vendar pa kljub izčrpanim virom ekstenzivne gospodarske rasti razvojna strategija pri svojem uresničevanju še ni privedla do prehoda k odločni intenzifikaciji gospodarjenja.

- Izčrpane vire gospodarske rasti smo v preteklih obdobjih skušali nadomestiti z zadolževanjem v tujini, kar pa danes predstavlja temeljni problem in omejitev razvoja V SFRJ.

- Kljub nekaterim uspehom je proizvodna struktura gospodarstva še vedno tradicionalna z visoko udeležbo živega dela, z visoko porabo energije in z majhnim deležem razvojno zahtevnih in tehnološko intenzivnih proizvodenj.

- Začeti proces prestrukturiranja v gospodarstvu terja spremembe tudi na drugih področjih. Zahtevam kvalitetnejšega in bolj učinkovitega razvoja se bodo morale prilagoditi predvsem raziskovalna in inovacijska dejavnost ter izobraževanje.

- Zmanjšanje deleža investicij v družbenem proizvodu skoraj do ravni enostavne reprodukcije v zadnjih letih je ob hudem izčrpanju za energetska in druga infrastrukturna vlaganja pretirano oviralo tudi proces obnove in modernizacije obstoječih kapacitet, kar postaja zato pomembnejša zahteva novega obdobja. Vzporedno s tem bo potrebno dosežati ustrezna razmerja v delitvi dohodka s hitrejšo rastjo akumulacije ter ponovno zagotovitvijo realne rasti osebnih dohodkov, kar je pogoj za boljše in ustvarjalno delo.

- Ugotovitev o izrabljenosti virov gospodarske rasti ne velja za področje pridobivanja hrane.

- Ekonomska nestabilnost z izredno inflacijo na prehodu v novo plansko obdobje močno zavira, če ne celo onemogoča uveljavljanje racionalnosti pri ekonomskih odločitvah. S tem vpliva na gospodarski in družbeni razvoj, povzroča kopičenje fiktivnih virov za porabo, nelikvidnost, nepokrite tečajne razlike, predvsem pa otežuje sanacijo velikih zgubašev. V teh pogojih so torej usmeritve programa gospodarske stabilizacije tudi izhodiščna usmeritev za oblikovanje ciljev in razvojnih nalog na vseh ravneh.

1.2. Razvojne značilnosti občine

V predhodnem srednjeročnem planskem obdobju se je v razvoju občine Koper izrazilo nekaj značilnosti, ki bodo na razvoj v bodočnosti vplivale ali neposredno ali posredno preko planskih odločitev in sicer:

- Upočasnila se je stopnja rasti števila prebivalcev. V tem se je zlasti v zadnjih letih bistveno znižal selitveni prirast;

- V zadnjem obdobju je bila v primerjavi s predhodnimi dosežena izredno nizka stopnja rasti števila zaposlenih, kar pa vendar ni pripeljalo do kritičnega povečanja brezposelnosti. V tem pojavu je videti glavni razlog za razmeroma skromen selitveni prirast. Ob tem pa velja poudariti, da skromnejše rasti zaposlenosti ni nadomestilo intenzivnejše uvajanje tehnološko zahtevnejših proizvodenj, saj se tudi struktura zaposlenih ni temu primerno izpopolnjevala.

- V teh pogojih se je ob globalni rasti produktivnosti družbeni proizvod gospodarstva v občini v vseh letih srednjeročnega obdobja povečeval hitreje kot v republiki.

- V strukturi razporejenega dohodka je gospodarstvo uspelo dosežati povečanje deleža sredstev za reprodukcijo in akumulacijo, vendar predvsem na račun zmanjševanja deleža vseh oblik porabe. Le v zadnjem letu srednjeročnega obdobja je prišlo do delnega poslabšanja teh razmer na račun neustrezno visoke rasti osebne porabe, ki pa je predvsem v gospodarstvu bistveno ublažila pred tem zabeleženi padec realnega osebnega standarda delavcev.

- Kot izrazito negativna karakteristika globalne uspešnosti gospodarstva v občini se je - ob vsebinskem upoštevanju trenutnih ter bolj ali manj trajnih ekscesnih situacij, ki se izražajo skozi izgube v poslovanju - v tem obdobju poudarila polarizacija na manjše število izjemno uspešnih gospodarskih subjektov, ki ustvarjajo absolutno in relativno pretežni del akumulacije in na večji del manj uspešnih, ki kljub pretežnemu delu delovnega potenciala in proizvodno-poslovnih kapacitet, s katerimi razpolaga, ustvarja dohodek in sredstva za reprodukcijo, katerih obseg je z vidika potreb normalnega razvoja nedvomno prenizek in vprašljiv.

- Z vidika posameznih gospodarskih dejavnosti je pomembno, da so najpomembnejše in za občino Koper značilne - promet in poslovne storitve - v fazi relativno pospešene gospodarske rasti, da je kmetijstvo v razvojni fazi, po kateri se bo ob realizaciji vseh pogojev in načrtovanj njegov razvoj bistveno pospešil, da pa gradbeništvo in industrija zaradi enkratnih ali kriznih obdobj dosežata bistveno slabše rezultate od možnih in da sama vzpostavitev normalnih razmer v njih onemogoča pospešitev velike neizkoriščene kapacitete in da v ostalih dejavnostih ne beležimo razmer, ki bi bistveno odstopale od ustreznih splošnih značilnosti v republiki.

- Na področju družbene infrastrukture so izjemnega pomena pridobitve usposobljene na podlagi realizacije planskih opredelitev ter izvedbe samopriskpevka na področjih osnovnega šolstva, otroškega varstva, socialnega skrbstva in zdravstva. Obstoječa infrastruktura pa še vedno ne zagotavlja potrebnega minimalnega standarda naraščajočemu prebivalstvu. Pridobitve so v glavnem uspevale zadrževati povečanje prostorskega primanjkljaja, bistveno manj pa so vnašale nove manjkajoče vsebine.

- Zaostrene gospodarske razmere v širši skupnosti ter ustrezni planski in administrativni ukrepi za omejevanje porabe so delno zaradi objektivnih nujnosti, delno pa zaradi svoje neselektivnosti privedli v občini Koper do večjega globalnega zaostajanja osebnega standarda delavcev v družbenih dejavnostih, kot je bil zabeležen drugod. Te razmere so zaradi tega posredno pa tudi neposredno privedle do hude ogroženosti kakovosti opravljanja storitev.

- Na področju materialne infrastrukture se je razkorak med potrebno in dejansko opremljenostjo povečal zlasti na področju vodne oskrbe, saj je bilo reševanje problemov prepočasno, zaostrena pa ostaja problematika čiščenja odpadkov ter tretiranja komunalnih in posebnih odpadkov.

- V predhodnem srednjeročnem obdobju se je bistveno poglobilo spoznanje po potrebi po skrbnosti pri posegih v prostor, pri varovanju kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti, o nujnosti varovanja naravne in kulturne dediščine, o vseh vidikih varovanja kvalitete življenja in delovnega okolja, o nujnosti po omejevanju instaliranja novih groženj okolju. S tem v zvezi so se uveljavila spoznanja o visoki že doseženi stopnji obremenjenosti našega okolja ter o nepopravljivosti zgrešenih posegov vanj. Zaradi tega so se tudi zaostrili konflikti pri oblikovanju planskih odločitev, povečala pa se je odgovornost nosilcev planiranja pri sprejemanju odločitev.

1.3. Izhodišča za pripravo družbenega plana občine za obdobje 1986-90

Planska izhodišča za pripravo družbenega plana občine, ki vsebinsko izhajajo iz razvojnih prblemov širše skupnosti in razvojnih značilnosti občine same, temeljijo na dolgoročnih ciljih SR Slovenije ter občine in na skupnih opredelitvah

udeležencev dogovora o temeljnih družbenega plana občine ter v specifičnostih razvoja občine dograjujejo temeljne cilje družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986-90, ki so:

- razvoj in poglobljanje samoupravnih odnosov
- intenzivnejša usmeritev v izvoz
- hitrejša in stabilnejša gospodarska rast
- pospešeno tehnološko posodabljanje kot osnova razvojne preobrazbe
- boljši pogoji življenja in dela kot vzpodbuda produktivnosti dela
- skladnejši regionalni razvoj
- smotrna raba prostora in varovanje dobrin splošnega pomena
- varovanje in izboljšanje človekovega okolja
- nadaljnja krepitev sistema LO in DS.

2. CILJI DRUŽBENEGA RAZVOJA OBČINE

Smernice za pripravo družbenega plana občine terjajo, da se z družbenim planom za to obdobje opredelijo kot prioritete usmeritve v skromsko sanacijo gospodarstva ter v razrešitev neskladij v materialni infrastrukturi. Upoštevajoč izhodišča ter pogoje družbenega razvoja ta družbeni plan te prioritete razširja v specifične cilje družbenega razvoja občine. Ti cilji na svojstven način povzemajo cilje družbenega razvoja republike in predstavljajo njihovo konkretizacijo v občini. Ne glede na njihov bolj ali manj eksplicitni povzetek torej cilji družbenega plana republike predstavljajo tudi cilje tega družbenega plana. Specifični cilji družbenega razvoja občine v tem srednjeročnem obdobju so:

2.1. Ekonomska sanacija gospodarstva

Ta je pogoj, da se dinamika razvoja, izražena s stopnjo in obsegom družbenega proizvoda in z drugimi kazalci, ne bo izčrpala. Razumemo jo kot dohodkovno izraženi učinek posegov v proizvodne programe, v tehnologijo, v proizvodno in samoupravno organiziranost, kot rezultat kvalitetnejšega vključevanja v mednarodno delitev dela, izboljšanja kadrovske strukture, izboljšanja likvidnosti, boljše izrabe obstoječih resursov in kapacitet ter ob upoštevanju prostorskih in ekonomskih zakonitosti. Najbolj radikalne bodo ob tem aktivnosti za:

- odpravo tekočih izgub v poslovanju,
- izboljšanje akumulativnosti v organizacijah, v katerih je ta na začetku planskega obdobja nizka in
- tehnološko sanacijo industrije in drugih dejavnosti, ki so v razvoju zaostale.

Pri opredelitvi tega cilja upoštevamo dejstvo, da obstoječe kapacitete niso v sprejemljivi meri izkoriščene in da v mnogih primerih produktivnost dela ni na tehnološko dosegljivi ravni, s tem da istočasno proizvodno poslovni programi imajo možnosti za uspeh na domačem in tujih tržiščih. Opredelitev tega cilja predpostavlja, da pomemben del potencialnih vzvodov za njegovo doseganje tiči v organizaciji dela, v trženju, v potrebi po medsebojni uskladitvi vseh faktorjev v proizvodnem oz. poslovnem procesu. Seveda pa pri tem ne gre prezreti oziroma omejevati prizadevanj za zmanjšanje razkoraka v tehnologiji, ki ga beležimo v primerjavi s svetovno ravno. Tega seveda ne bo mogoče doseči brez popolne izrabe obstoječega.

2.2. Pospešitev reševanja odprtih vprašanj materialne infrastrukture

Usposobitev skupne materialne infrastrukture, predvsem komunalne, do ravni, ki bi jo terjala že današnja stopnja razvitosti gospodarstva ter prisotno prebivalstvo ob danih pogojih dela in življenja, še bolj pa načrtani razvoj, ki pa terja bistveno večjo kvaliteto življenja in okolja, ki je v izredno veliki meri odvisna ravno od infrastrukturne opremljenosti, je ključnega pomena za nadaljnji razvoj, saj mu obstoječa raven že predstavlja najpomembnejšo zavoro. Čvrste planske opredelitve in zagotovitve na tem področju so pogoj za nadaljnji razvoj gospodarstva neposredno, posredno pa tudi zato, ker gospodarstvo brez pogojev za normalno bivanje delavcev, delovnih ljudi in občanov nima možnosti za normalno aktivnost. Gre predvsem za vprašanja pitne in tehnološke vode, prečiščevanja odplak ter odlaganja komunalnih in posebnih odpadkov, pa tudi za cestne in telekomunikacijske povezave in oskrbo z energijo. Vsa ta vprašanja so se po dokajšnji zanemarjenosti pred desetletji v obdobju ponovnega poudarka družbenega planiranja v občini sicer že začela reševati.

Vendar izkušnje kažejo, da smo tudi v tem obdobju v infrastrukturo vlagali premajhna sredstva in da se je razkorak med razpoložljivim in potrebnim ves čas povečeval. To velja zlasti za vprašanja, ki smo jim v tem okviru dali prioriteto. Zaradi njihovih dimenzij dokončna rešitev ni možna v enem srednjeročnem obdobju, tudi ob vsestranski prioriteti. Zato je cilj opredeljen kot pospešitev reševanja, ki naj pripelje do znatne ublažitve razkoraka med potrebnim in dejanskim.

2.3. Popolnitev družbene infrastrukture in uvajanje novih vsebin družbenih dejavnosti

Ta cilj družbenega razvoja občine je opredeljen ob upoštevanju nujnega prilagajanja še naprej tesnim materialnim okvirom za zadovoljevanje skupnih potreb. Težišče bo v iskanju novih načinov in vsebin izvajanja dejavnosti in na bolj racionalnemu izkoriščanju obstoječih zmogljivosti. V okviru danih sredstev bo tako ob večjem obsegu neposredne svobodne menjave dela mogoče zagotavljati trdnejšo socialno varnost delavcev v teh dejavnostih, ob ostalih naporih pa tudi doseči ustrezno izboljšanje kakovosti.

Kljub velikim pridobitvam na področju družbene infrastrukture smo v zadnjih letih v občini uspeli delno pokriti le pretežni del prostorskega primanjkljaja na temeljnih področjih, zlasti v osnovnem in srednjem usmerjenem izobraževanju ter v otroškem varstvu, delno in nezadostno pa tudi v telesni kulturi in bolnišničnem zdravstvu. Uspeli smo tudi pristopiti k obnovi kulturnih objektov.

V tem srednjeročnem obdobju bomo ob nadaljevanju prizadevanj za zmanjšanje prostorskega primanjkljaja na ključnih področjih v okviru danih materialnih možnosti usposabljali in vgrajevali tudi novo družbeno infrastrukturo, ki naj vnese v naše življenje nove vsebine, nove kvalitete, ki naj poudarijo naše specifičnosti ter omogočijo bogatejši in privlačnejši družbeni standard pa tudi postopno nadomestijo sedanje inprovizirane oblike odvijanja dejavnosti na nekaterih področjih.

2.4. Uveljavitev dosledne uporabe načel smotrnosti posegov v prostor ter doslednega varovanja bivalnega in delovnega okolja

Za razvoj dejavnosti bomo v prostor posegali in v njem usmerjali dogajanja tako, da bo raba usklajena s potrebami razvoja tistih dejavnosti, ki so odvisne od naravnih pogojev. Zato bomo vsem zemljiščem določili namensko rabo. Prednost bo imelo izboljšanje in varovanje kvalitetnih zemljišč za kmetijsko proizvodnjo ter optimalno in utemeljeno varovanje naravnih virov ob smotrnem ohranjanju naravne in kulturne dediščine.

Vzporedno s tem bomo poskrbeli za ohranjanje zdravega okolja ter za ohranjanje in vzpostavljanje ekološkega ravnotežja. Preprečevali bomo nastajanja novih žarišč onesnaženja ter postopno sanirali obstoječa. Te aktivnosti bodo postale prioriteta aktivnost in ravnanje samoupravnih organizacij in skupnosti ter občanov pri sprejemanju odločitev ter pri vsakodnevnem delu in življenju.

2.5. Uresničevanje enakopravnosti pripadnikov italijanske narodnosti ter razvoj narodnostne in kulturne identitete

Ob načrtovanju družbenega razvoja moramo z vidika perspektiv razvoja italijanske narodnostne skupnosti na območju občine upoštevati vse elemente, ki oblikujejo narodnostno in kulturno identiteto nekega naroda z doslednim zagotavljanjem dvojezičnosti na vseh področjih dela in življenja.

Vzgoja in izobraževanje pripadnikov narodnosti kot integralni del sistema vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji, ima pri tem izjemen pomen. Ta dejavnost je tudi pogoj za enakopravno sožitje ter za dvojezično sporazumevanje, zato bo potrebno še nadalje vključevati specifično vzgoje in izobraževanja šol narodnostno mešanega območja v celoviti šolski sistem.

Kulturni razvoj narodnosti kot drugi pomemben element bo slonel predvsem na čuvanju izvirnih kulturnih značilnosti s ciljem varovanja in oživljanja kulturne dediščine. Med drugim bomo zato politiko obnove starega mestnega jedra izvajali tako, da bomo ob ovrednotenju stanovanjskega, družbenega in kulturnega prostora z ustreznimi ukrepi v njem obdržali avtohtono prebivalstvo, tako se bo italijanska skupnost v mestu uveljavila kot eden najpomembnejših demografskih dejavnikov.

Zahtevno področje je tudi nemoten razvoj italijanske narodnosti v prostoru, ki ga bomo lahko zagotovili le s trajnim kritičnim spremljanjem družbenega razvoja s socialnega, ekonomskega in prostorskega vidika v kontekstu načrtanega dolgoročnega razvoja. Z izjemno pozornostjo bomo ob razvojnih posegih, ki bi utegnili ožiti izvirne pogoje za kmetovanje, zagotavljali pripadnikom italijanske narodnostne skupnosti za nadaljevanje kmetijske proizvodnje ustrezna kvalitetna zemljišča na narodnostno mešanem območju.

Tako kot doslej bomo tudi preko različnih oblik izobraževanja zagotavljali pogoje, da bodo pripadniki italijanske narodnosti skupaj z vsemi delovnimi ljudmi v občini nosilci družbenega, ekonomskega in političnega dogajanja, nosilci oblasti in upravljanja vseh družbenih zadev.

2.6. Zagotavljanje hitrejšega razvoja manj razvitih območij občine in podeželja

Z aktivnostmi za zagotavljanje hitrejšega razvoja območij občine, ki so z dogovorom o temeljnih družbenega plana opredeljena kot manj razvita ter podeželskih območij sploh, bomo nadaljevali tudi v tem obdobju. Z izboljšanjem življenjskih pogojev na račun postopnega usposabljanja komunalne, energetske in socialne infrastrukture ter komunikacij, pa tudi z ustvarjanjem zaposlitvenih možnosti na samem podeželju, z nadaljnjim razvojem družbenega in samostojnega drobnega gospodarstva ter turistično gostinske dejavnosti, predvsem pa z vzpostavljanjem pogojev za razvoj sodobnega in dohodkovno zanimivega družbeno organiziranega kmetijstva bomo skrbeli za ohranitev poselitve. Konkretni cilj bo zaustavitev padca števila prebivalcev, vendar pa bo to odražalo učinek oz. uspešnost na področju aktivnosti za izboljšanje socialno ekonomskih razmer z večplastnimi cilji, vključno z ustvarjanjem boljših pogojev za vodenje splošnega ljudskega odpora.

3. MATERIALNA RAZMERJA V DRUŽBENI REPRODUKCIJI

Za uresničevanje skupnih ciljev in nalog družbenega razvoja občine bo v obdobju 1986-1990 potrebno in možno doseči naslednje globalne, materialne okvire in razmerja:

- realno rast družbenega proizvoda celotnega gospodarstva s povprečno letno stopnjo 3,7%;
- realno rast izvoza blaga in storitev bistveno nad 6% letno, kar je planirana rast v republiki, ob največ 5% letni realni rasti uvoza blaga in storitev;
- ob nujni uspešnosti prizadevanj za ohranitev dosežene ekonomičnosti poslovanja, bomo tako uspeli doseči 3,7% letno realno rast bruto dohodka (dohodka in amortizacije), kar bo ob nujno hitrejši rasti amortizacije omogočilo letno realno rast dohodka za 3,4%;
- taka rast družbenega proizvoda in ostalih kategorij bo ob največ 1% letni rasti števila zaposlenih zahtevala vsaj 2,7% realno letno rast produktivnosti, kar istočasno pomeni, da bo ta činitelj omogočal skoraj 3/4 rasti družbenega proizvoda;
- v delitvi dohodka bomo težili za tem, da bo akumulacija svoj delež v dohodku povečala od 18,7% v letu 1985 na 19,3% v letu 1990, delež ustvarjenih sredstev za reprodukcijo v doseženem bruto dohodku pa bi se tako povečal od 30,8% na 32,2%, tako razmerje bi še vedno omogočalo realno rast povprečnih osebnih dohodkov po povprečni letni stopnji 1,0%, izdvojena sredstva za skupno porabo v TOZD bi tako naraščala z realno letno stopnjo 2,4% in omogočala realizacijo sprejetih obveznosti iz dogovora o temeljnih družbenega plana občine.

Za doseganje tako postavljenih ciljev moramo predvsem boljše izkoristiti obstoječe potencialne, zagotoviti boljše oskrbo s surovinami, repromaterialom in rezervnimi deli. Dohodek na delavca in na vložena sredstva moramo povečati z aktiviranjem investicij v teku, s povečanim deležem izmenskega dela, z izboljšanjem kvalitete in asortimana ter z novimi investicijami, ki bodo morale ob izboljšanju učinkovitosti investiranja omogočiti povečanje zlasti izvozne proizvodnje. Pogoj za ohranitev dosežene ekonomičnosti v poslovanju bo predvsem racionalno gospodarjenje z ukrepi za varčevanje pri materialnih stroških, ob realnem vrednotenju energetskih in surovinskih vložkov.

Tudi v tem srednjeročnem obdobju bo med pomembnejšimi dejavnostmi v občini največjo rast družbenega proizvoda lahko dosegla dejavnost promet in zveze (4,5 do 5,5% povprečna letna rast).

Industrija mora doseči povprečno stopnjo in ohraniti svoj delež v družbenem proizvodu. Tako kot v Sloveniji bo nižjo realno rast od povprečne zabeležila trgovina. Med ostalimi dejavnostmi ima pogoje za najvišjo rast obrt, hitreje kot v Sloveniji pa se bo razvijalo tudi kmetijstvo. Gradbeništvo ne bo moglo doseči povprečne stopnje rasti gospodarstva. Razvoj gospodarstva s turizmom bo ob relativni izčrpanosti kvantitativnih razvojnih možnosti v občini beležil nekoliko nižjo rast kot v republiki, vendar z občutno izboljšano kvaliteto ponudbe ter ob večji integriranosti in podrejenosti razvoju turizma v regiji.

Močan generator razvoja v občini, seveda v povezavi s prometom in zvezami, bodo še nadalje poslovne in tehnične storitve, ki v občini predstavljajo pretežni del preostalega gospodarstva.

Družbeni plan republike terja bistveno povečanje deleža izvoza blaga in storitev v družbenem bruto proizvodu in sicer od 16% na 20%. Prihodki iz tujine v raznih oblikah so v letu 1985 v gospodarstvu republike predstavljali 12,3% celotnega prihodka, v občini Koper pa 11,3%. Zato si mora gospodarstvo občine prizadevati, da bo do leta 1990 ta delež povečalo vsaj za 5 odstotnih točk, kar pa terja rast izvoza blaga in storitev ter drugih prihodkov iz tujine po realni letni stopnji vsaj 11%.

Pri razporejanju dohodka bomo še naprej izboljševali relativne odnose med akumulacijo in tekočo porabo ob hkratnem uresničevanju politike realne rasti sredstev za bruto osebne dohodke ter za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, v skladu z rastjo doseženega dohodka.

Obseg sredstev za stanovanjsko izgradnjo bo glede na planirani obseg stanovanjske izgradnje ter predvidenih sprememb v strukturi virov financiranja v globalu ohranil realno raven iz leta 1985. Tako pa bo skupna rast sredstev, izdvojenih za sklade skupne porabe v TOZD, ob zadovoljevanju neposrednih potreb delavcev v TOZD, omogočala realizacijo dogovorjenih programov širše družbene infrastrukture v občini.

Glede na predvideno rast sredstev za osebne dohodke, ki je nekoliko višja od planirane v republiki, bomo ob nekoliko višjih izdvajanjih iz osebnega dohodka kot v republiki lahko zagotovili vsaj enako rast sredstev za čiste osebne dohodke. Nekoliko nižja rast zaposlovanja pa bo vendar omogočila, da bomo lahko dosegli višjo realno rast poprečnih čistih osebnih dohodkov kot v republiki, kar je seveda eden od pogojev, da bomo lahko dosegli tudi planirano višjo rast produktivnosti.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb, oblikovana s svobodno menjavo dela, bodo v tem petletnem obdobju naraščala s stopnjo okoli 3,5% poprečno letno. Ob skrajno racionalni politiki razvoja in zaposlovanja v družbenih dejavnostih bomo tako lahko omogočili izvedbo uskladitve ravni osebnih dohodkov izvajalcev ter njihovo nadaljno skladno rast z osebnimi dohodki delavcev v gospodarstvu. V tem okviru bo rast sredstev za posamezne družbene dejavnosti različna in odvisna od dogovorjenih prioritet ter od širjenja raznih oblik svobodne menjave dela.

Sredstva za splošno porabo v občini bodo rasla s stopnjo 3,4% letno. Tako bomo zagotovili izvajanje zakonskih obveznosti, modernizacijo uprave vključno s posodobitvijo družbenega informacijskega sistema, kvalitetnejše funkcioniranje upravnih organov ter uskladitev osebnih dohodkov v upravi z delavci v gospodarstvu.

4. KADROVSKA POLITIKA IN ZAPOSLOVANJE

Razvojna preobrazba ter prehod na višjo tehnično tehnološko raven bosta temeljila na znanju, na ljudeh, na usposobljenih delavcih. To poudarja pomen kadrovske politike in kadrovskega načrtovanja, ki si v tem srednjeročnem obdobju morata v praksi pridobiti že zdavnaj deklarirani pomen. V tem obdobju bo poudarjen pomen vlaganj v sodobno izobraževanje in usposabljanje strokovnjakov za tehnološko prestrukturiranje gospodarstva ter za nadaljnji razvoj poslovanja in upravljanja. Povečati bo treba tudi obseg podiplomskega izobraževanja.

Tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju bomo zasledovali ohranitev polne zaposlenosti delovno sposobnega prebivalstva in to z njegovim produktivnim zaposlovanjem. Ta cilj omogoča strategija ekonomskega in tehnološkega razvoja, vendar podprta z ustreznimi ukrepi na področju izobraževanja in politike zaposlovanja.

Demografska gibanja v obdobju 1986-90 terjajo za ohranitev polne zaposlenosti letno zaposlitev približno 620 delavcev, od česar okoli dve tretjini za nadomestitev naravnega odliva, ostanek pa predstavlja letno okoli 1% rast števila zaposlenih. Objektivno ugotovljeni pogoji na področju zaposlovanja omogočajo oz. vodijo v sledeče spremembe:

izobr.st.	zaposleni število	struk. v %	1986-90		zap.1990	
			nadom.	dodat.	število	strukt.v%
I.,II.	7.448	36	150	-100	6.989	32,0
III.,IV.	6.032	29	120	+104	6.552	30,0
V.	4.576	22	91	+133	5.242	24,0
VI.	1.456	7	30	+36	1.638	7,5
VII.	1.248	6	25	+34	1.419	6,5
Skupaj	20.800	100	416	207	21.840	100,0

Glavni vir nadomestnega in dodatnega zaposlovanja bodo mladi kadri, ki bodo prihajali iz izobraževalnega procesa. Iz vrst kmečkega prebivalstva v občini Koper ni mogoče pričakovati priliva, saj je proces deagrarizacije v glavnem zaključen. Nujni procesi prestrukturiranja morajo zato težiti za relativnim zmanjšanjem potrebe po delavcih z nizko stopnjo strokovne usposobljenosti.

Ob prestrukturiranju proizvodnje pa se bodo neizbežno pojavili ekonomski in tehnološki presežki delavcev, ki bodo bolj kot doslej večali povpraševanje po zaposlovanju. Dodatne možnosti prezaposlovanja bomo zagotovili z večanjem izmenskega dela, z razvojem drobnega gospodarstva, predvsem pa preko raznih oblik izobraževanja čakajočih na zaposlitev, ki jih bomo usposobili za fleksibilnejše možnosti zaposlovanja.

Izobrazbena struktura kot najpomembnejši kazalec prisotnega znanja, potrebnega za gospodarski in družbeni razvoj, se bo morala hitreje izboljševati, da bo znanje lahko postalo vzpodbujevalec novih tehnologij.

Načrtujemo, da se bo delež zaposlenih z višjo in visoko izobrazbo povečal od sedanjih 13% na 14%, kar nas seveda ohranja v slovenskem povprečju, še zdaleč pa to ni dovolj za smelejše premike. Ker so kadri rezultat mnogih aktivnosti, še posebej pa načrtne kadrovske politike, je nujno, da DO v naslednjem srednjeročnem obdobju posvetijo tej problematiki neprimerno večjo pozornost kot doslej, kajti v obratnem primeru, kadra, ki bi lahko obvladal zahtevnejše tehnologije ne bo, kadri pa bodo v tem primeru postali največji omejitveni faktor razvoja.

Ključna naloga za pospešitev premikov na tem področju in eventuelno tudi za poseganje objektivnih, prej prikazanih možnosti, je povečanje problema, obsega oz. deleža kadrovskega štipendiranja na višjih stopnjah (V., VI. in VII.).

Pri štipendijski politiki bomo posebno pozornost posvetili štipendiranju in usposabljanju kadrov za potrebe dvojezičnega poslovanja državnih, upravnih in pravosodnih organov ter ustanov, ki so posebnega družbenega pomena.

5. RAZVOJNE NALOGE PO PODROČJIH

5.1. Gospodarstvo

Osnovni cilj gospodarskega razvoja občine v tem srednjoročnem obdobju je zagotovitev dinamične in stabilne gospodarske rasti na podlagi kakovostnih dejavnikov.

Hitrejša in stabilnejša gospodarska rast bo možna le s trajnim in odločnejšim vključevanjem v mednarodno delitev dela. Izvoz kot osnovni generator gospodarske rasti mora naraščati hitreje od splošne rasti gospodarstva.

Komparativna prednost, ki jo v občini Koper nudijo Osimski sporazumi in njena lega, se mora valorizirati z učinkovitejšim vključevanjem v mednarodno delitev dela preko višjih oblik maloobmednjega sodelovanja in gospodarskih aktivnosti preko carinskih con, kar je treba obravnavati v kontekstu politike dobrih sosedskih odnosov in v kontekstu pozornosti in skrbi naše skupnosti do gospodarskega položaja slovenske narodnosti v zamejstvu.

Osnovna naloga v vseh gospodarskih dejavnostih je usmerjanje v intenzivno gospodarjenje, kar je pogojeno s pospešenim spreminjanjem gospodarske strukture in povečanjem kakovosti proizvodnje. S tem v zvezi bo osrednja naloga v tem obdobju povečati delež proizvodnje izdelkov in storitev, ki dolgoročneje omogočajo ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva ter s tem tudi večje in učinkovitejše vključevanje v mednarodno menjavo. Načrtno bomo pospeševali proizvodnjo izdelkov in storitev, pri katerih imajo strokovni kadri, tehnologija in znanje odločilno vlogo, zlasti pa še tiste, ki so ključnega pomena za splošni dvig tehnološke ravni združenega dela in celotne družbe.

Za intenzifikacijo gospodarjenja bo posebno pomembna kakovost investicijskih odločitev, ki bodo morale sloneti na upoštevanju ne samo podjetniških in sektorskih vidikov, ampak tudi kriterijev, ki vrednotijo ekonomske, tehnološke, prostorske, ekološke in druge vidike v daljšem časovnem obdobju.

Konstantna naloga v vseh gospodarskih dejavnostih je zmanjšanje stroškov na enoto proizvoda, kar bo doseženo z racionalizacijo, z modernizacijo, s tehnološko posodobitvijo, z uvajanjem računalniško vodenih procesov, s povečanjem produktivnosti, z večjim izkoriščanjem prostorskih, kadrovskih in drugih kapacitet ter z bolj smotrnim povezovanjem v jugoslovanskem prostoru.

Opredeljeni cilji bodo uresničeni skozi programe:

- industrije, predvsem kovinsko predelovalne, motorne in bazno kemične,
- agroživilstva in preskrbe,
- prometa in zvez,
- turizma in
- ostalih dejavnosti.

Vsa prizadevanja bodo pogojena z intenzivnostjo uvajanja informatike v proizvodne procese, zlasti pa z uvajanjem računalniškega krmiljenja poslovnih in proizvodnih procesov, računalniško podprtega konstruiranja, planiranja in proizvodnje oz. poslovanja. Vse to mora biti povezano z združevanjem potrebnega znanja in dosežkov raznih dejavnosti in strok ter znanstvenih ved.

Več poudarka bomo dajali razvoju maloserijske proizvodnje in razvoju individualne proizvodnje, kot oblike zadovoljevaja posebnih zahtev kupcev, ali v obliki kooperacije z veliko serijsko proizvodnjo. Vse to omogoča fleksibilnost in visoko produktivnost na osnovi najnovejših tehničnih pridobitev ob upoštevanju razvoja informatike ter terja veliko vlogo industrijskega oblikovanja in diverzifikacijo ponudbe.

Prestrukturiranje industrije ter nakazane usmeritve za razvoj gospodarstva, ki se morajo uveljaviti v širši skupnosti, ustvarjajo pogoje za hitrejši in kvalitetnejši razvoj drobnega gospodarstva tudi v naši občini. Drobno gospodarstvo mora prevzeti vse tiste tržno zanimive in za reprodukcijo potrebne proizvodne programe, ki ne sodijo v velikoindustrijski način proizvodnje. Tak razvoj terja veliko znanja in strokovne usposobljenosti.

5.1.1. Industrija

V industriji je osnovna naloga in cilj razvijanje tistih obstoječih programov, ki bodo dolgoročno omogočili kvaliteten razvoj in višji dohodek. Uvajanje novih proizvodnih programov in modernizacija obstoječih bo podrejena zahtevam po tehnološko razviti proizvodnji, ki je konkurenčna na svetovnem trgu. Tak razvoj proizvodnje bodo industrijske DO dosegale z uvajanjem nove tehnologije in z dvigom produktivnosti, predvsem pa z razvijanjem lastnega znanja.

Razvoj motorne industrije bo še nadalje slonel na razvoju in izdelovanju motorjev z notranjim izgorevanjem, sodobno zasnovanih specialnih vozil in kmetijske mehanizacije. Industrija pohišvenega okovja bo še naprej razvijala in dopolnjevala svojo proizvodnjo in tako utrjevala položaj pretežnega proizvajalca tovrstne proizvodnje v državnem merilu.

Kovinsko predelovalna in motorna industrija bosta kot novo kvaliteto v svoji dejavnosti razvijali dopolnilne programe na osnovi razvitih tehnologij, zlasti proizvodno tehniko, ki bo zadovoljevala lastne potrebe, presežek pa bodo plasirale predvsem na tujem trgu.

Kemična industrija bo svoj razvoj usmerila v modernizacijo obstoječe proizvodnje, v proizvodnjo specialnih kemikalij v manjših količinah, kar zahteva več znanja in sodobno tehnologijo. Obstoječo proizvodnjo bo sanirala in obnovila v taki meri, da bo zagotovljena ekološka varnost.

Posebne pomena bo še nadalje razvoj kapacitet, ki bodo namenjene zaposlovanju delavcev z omejeno delovno sposobnostjo. V ta namen se bodo razvijali programi proizvodnje elektro instalacijskega materiala, obutve ter embalaže. Ta program bo temeljil na procesih sestavljanja in polnjenja proizvodov v kooperaciji in v dohodkovnih povezavah v drugih dejavnostih.

Ostale, po obsegu manjše industrijske DO, bodo s svojimi programi v prvi vrsti težile k izboljšanju akumulativnosti na podlagi uvajanja sodobnih tehnoloških naprav, izboljševanja kvalifikacijske strukture zaposlenih, večjega vključevanja lastnega znanja, nadomeščanja uvoznih surovin in repromateriala z domačimi, večje izvozne usmerjenosti ter racionalizacije in boljše organiziranosti že obstoječih proizvodnih procesov.

5.1.1.1.

Tomos bo s procesom prestrukturiranja dosegel tehnološko in poslovno rast, ki mu bo omogočila večjo programsko stabilnost na svetovnem trgu. To bo dosegel z razvojem štirih osnovnih programov, ki so:

- program dvokolesnih vozil, v okviru katerega bo razvito novo motorno kolo do 200ccm, ki bo prišlo v proizvodnjo do konca obdobja. Sedanji modeli bodo spremenjeni in dopolnjeni. Proizvodnja bo slonela na modificiranem avtomatiku A3 in na mopedih AT in BT z izboljšanim menjalniškim motorjem.
- program krmnih motorjev bo popestren s proizvodnjo novih motorjev do 5 KM ter med 5 in 10 KM. Razvoj bo tekel tudi v smeri družine velikih krmnih motorjev nad 10 KM. Izvedenke motorja T4 bodo še naprej v proizvodnji.
- program stabilnih motorjev in agregatov bo dopolnjen z novimi izvedbami 4-taktnega motorja UMO 4T 22/18 in z novim motorjem UMO 04.
- program motornih žag bo razširjen z novo žago MŽ266 in bo še naprej temeljil na kooperaciji z Elektroluxom.

Program dvokoles bo povečan s povprečno letno stopnjo rasti 3,5%, ostali programi pa s stopnjami 9,4 do 13%. Ta rast bo dosežena z nespremenjenim številom delavcev vendar z bistveno izboljšanim kadrovskim sestavom.

Investicijska vlaganja bodo obsegala manjše povečanje proizvodnih površin ter vlaganja v visokotlačno livarno, v livarno magnezija, v nizkotlačno livarno aluminija, v linije za obdelavo raznih ohišij ter ostalih Mg in Al odlitkov ter v obdelavo jeklenih delov (motorne gredi, zobniki), nadalje v opremo za obdelavo pločevine, varjenje, galvansko zaščito in lakiranje. Urejeni bodo montažni trakovi in embalirnica odpreme ter skladišča in tok materiala. S pridobitvijo novih prostorov bodo nekateri oddelki preseljeni ob posodobitvi opreme. Ob nadaljnjih vlaganjih v razvojno in raziskovalno dejavnost bo stara proizvodna hala sanirana vključno z ureditvijo ekoloških ter mikroklimatskih delovnih pogojev. Za te investicije v skupni vrednosti približno 15 milijard din bo Tomos zagotovil 35% lastnih sredstev ter 25% z združevanjem, ostalo pa z bančnimi in komercialnimi krediti.

Na področju vključevanja v mednarodno menjavo je temeljni cilj Tomosa postati pretežni izvoznik, ki bo nad 50% svoje proizvodnje namenil tujim trgov. Mednarodna menjava bo temeljila na dograjevanju višjih oblik gospodarskega sodelovanja, zlasti preko kooperacij, skupnih naložb, prodaje licenc, itd.

5.1.1.2.

V tem srednjeročnem obdobju bo v DO Cimos poseben poudarek dan razvoju in ustvarjanju skupnega prihodka, v čigar realizacijo so vključene vse TOZD DO Cimos. Skupni proizvod bo predstavljal 90% celotne proizvodnje. Pri njegovem ustvarjanju je TOZD Proizvodnja avtomobilov Koper finalizator in proizvajalec sestavnih delov, ostale proizvodne TOZD se vključujejo s proizvodnjo sestavnih delov (za izvoz v okviru dolgoročne industrijske kooperacije in lastno vgradnjo), preko TOZD Servis in prodaje pa poteka komercializacija skupnih proizvodov.

Skupni proizvod predstavljajo osebna, tovorna in specialna vozila, kmetijska mehanizacija in komunalni stroji.

Zastavljeni cilji pri skupnem proizvodu za to srednjeročno obdobje so naslednji:

- povečanje proizvodnje sodobno zasnovanih proizvodov,
- vlaganja lastnega znanja,
- izboljšanje kvalitete,
- povečanje obsega ponudbe na domačem in tujem trgu (povečanje izvoza za 100% v letu 1990) in
- povečanje dohodka.

V okviru zastavljenih ciljev je poseben poudarek dan izvozni aktivnosti, v okviru katere so zastavljeni naslednji cilji:

- ekspanzija izvoza in povečanje za 100% v letu 1990,
- povečanje deleža izvoza v skupni prodaji,
- povečanje izvoza na konvertibilni trg in
- nadomeščanje uvoza in s tem izboljšanje pokritja uvoza z izvozom.

5.1.1.3.

V srednjeročnem planskem obdobju 1986 - 1990 bo DO Lama Dekani posvečala posebno pozornost področju razvoja, dopolnjevanju in proizvajanju okovja s ciljem, da se bo proizvodnja le-tega povečevala po povprečni letni stopnji vsaj 3% in da bo izvoz okovja vrednostno predstavljal 75% celotnega izvoza DO, ki bo leta 1990 dosegel kar 40% celotnega prihodka DO.

Lama bo na obstoječih tehnologijah razvijala še druge programe, ki bodo zagotavljali stabilnejši razvoj DO, ob hkratnem zmanjšanju odvisnosti od programa okovja, zaradi nestabilnih tržnih razmer v pohištveni industriji. Tako bo do leta 1988 podvojila proizvodnjo orodij in bo s tem sposobna zadovoljevati pretežni del lastnih potreb po orodjih ter si ustvarila možnost za njihovo prodajo v večjih količinah kot doslej.

Z vidika oskrbe lastne proizvodnje s potrebno avtomatizacijo, kakor tudi z vidika tržnih možnosti, ki so dokaj velike, bo kot nov segment programske usmeritve Lama uvedla proizvodnjo strojev in naprav za avtomatizacijo strege in montaže, navezano na program okovja in za zagotavljanje kompleksnejše ponudbe, s tem pa boljšega trženja programa okovja. Pričela bo tudi s proizvodnjo strojev in orodja za potrebe lesne industrije.

Taka programska raznolikost bo omogočila enakomernjšo zasedbo razpoložljivih proizvodnih kapacitet, doseganje kvalitetnega razvoja in dolgoročno večjo poslovno stabilnost DO.

5.1.1.4.

TKG Šmarje pri Kopru bo povečevala proizvodnjo s povprečno letno stopnjo okoli 4% s tem, da bo ohranjena struktura med klasičnim programom kovinske galanterije, vključno s cevni izdelki ter med proizvodnjo avtomatskih varnostnih pasov in drugih ustreznih izdelkov.

V klasičnem programu bo cilj predvsem doseganje višje tehnološke stopnje ter temu ustrezno višje tehnološke proizvodnje, medtem ko bo proizvodnja varnostnih pasov temeljila na registrirani kooperacijski pogodbi s tujim partnerjem ter na tesnem proizvodnem in poslovnem sodelovanju z avtomobilsko industrijo. TKG si bo prizadevala krog svojih kooperantov razširiti, zlasti pa se vključiti v konzorcij "JUGO-AMERIKA".

Izvoz bo rasel z večjo stopnjo kot proizvodnja, tako da bo njegov delež bistveno presegal polovico proizvodnje.

Ob zmerni rasti števila zaposlenih (okoli 1% letno) bo dan poudarek zaposlovanju visoko ustvarjalnih delavcev. Investicije bodo dosegle 820 milijonov din, usmerjene pa bodo predvsem v opremo za orodjarno in za izboljšanje tehnologije, pa tudi v razširitev proizvodnih prostorov ter v izgradnjo čistilne naprave.

5.1.1.5.

Kemična industrija Iplas bo usmerila svoj razvoj v:

- modernizacijo in dopolnitev obstoječih proizvodenj, ki so dolgoročno perspektivne;
- izgradnjo infrastrukture (varstvo okolja, transportne, energetske, požarno varstvene, itd.), ki je potrebna za nemoteno delovanje sedanje in bodoče proizvodnje;
- izgradnjo novih razvojno raziskovalnih kapacitet (laboratoriji, polindustrijske kapacitete, itd.);
- izgradnjo novih proizvodnih kapacitet na področju proizvodnje in predelave novih materialov, specialnih kemikalij in katalizatorjev, itd.

Pri vseh razvojnih usmeritvah kemične industrije bo upoštevano: varstvo okolja z uvedbo zaprtih proizvodnih procesov s čimmanjšimi škodljivimi vplivi na okolje in ljudi, z orientacijo v proizvodnjo manj nevarnih kemikalij in materialov, večji delež lastnega znanja, večji delež strokovnih kadrov, dvig produktivnosti, gospodarna raba energije in večji izvoz.

Novi proizvodni programi bodo ob usposoditvi ustreznih kapacitet glede na tržne možnosti in potrebe izbrani izmed programov proizvodnje in predelave novih materialov (SMC in BMC, posebne smole za pripravo novih materialov, oprema za predelavo), specialnih kemikalij (agensi za obdelavo vod, pomožna sredstva za papirno in tekstilno industrijo ter aditivi za olja in druga pomožna sredstva za naftno industrijo) in intermediatov (fumarna kislina, anhidrid maleinske kisline, estri akrilne in očetne kisline) ter drugih specialnih estrov ftalne, maleinske in fumarne kisline (akrilna kislina, povečanje kapacitet polimerizacije, upraševanje disperzij). V prvi fazi bodo potekala vlaganja v obrat polikol ter v energetiko in usposobitev terminala v Luki. V tej fazi bodo pričela tudi vlaganja v mehčala, ki bodo v dveh fazah trajala celo srednjeročno obdobje. V drugem obdobju se bodo tem vlaganjem priključila vlaganja v predelavo plastike, v razvojno raziskovalne objekte ter v izdelavo specialnih kemikalij in novih materialov; proti koncu obdobja se bodo tem vlaganjem pridružila še vlaganja v povečanje kapacitet in razširitev programa polisinteze in usposobitev obrata za proizvodnjo akrilne kisline kot programa kontinuitete za naslednje srednjeročno obdobje. V obrate na območju občine Koper bo v tem obdobju Iplas vložil skoraj 12 milijard din, pretežno v drugi polovici srednjeročnega obdobja, pri čemer mora iz lastne akumulacije zagotoviti nad 45% potrebnih sredstev.

5.1.2. Kmetijstvo in živilska industrija

5.1.2.1. Splošne usmeritve

Na področju agroživilstva, ki v naši občini obsega predvsem primarno proizvodnjo, bomo v tem srednjeročnem obdobju morali ohraniti obstoječi tempo združevanja in usposabljanja kmetijskih zemljišč, kar je pogoj za vzpostavitev ekonomske moči in dohodkovnega interesa v tej gospodarski dejavnosti, ki bo še nadalje temeljila na družbeni in družbeno organizirani proizvodnji. Ob tem moramo usposobiti infrastrukturo, ki bo omogočala racionalno, ekonomično in dohodkovno primernejši plasman specifičnih kmetijskih proizvodov našega območja na domačem in svetovnem trgu in s tem enakopraven položaj tega območja. Pri tem se je potrebno ustrezno usmeriti in usposobiti ter vključiti v reprodukcijsko verigo tudi že obstoječe kapacitete ter se ustrezno poslovno povezati z nosilci oskrbe posameznih tržišč. To je pogoj za kvalitetnejši nastop našega kmetijstva na svetovnem trgu. Ob teh nalogah si moramo za to srednjeročno obdobje zastaviti še sledeče pragmatične cilje:

- oblikovanje večjih produkcijskih enot v družbeno organizirani proizvodnji, ki bodo ustvarjale ustrezno akumulacijo in dohodek ter si same zagotavljale razširjeno reprodukcijo;

- intenziviranje kmetijske proizvodnje z ustrezno novo tehnologijo ter organiziranostjo, ob uveljavljanju proizvodnje za poznan trg in ob delitvi rizikov med nosilci, ki uveljavljajo specializirano proizvodnjo;

- zaposlovanje večjega števila kadrov s kompleksnim obvladanjem znanja kmetijskih tehnologij in zagotovitev možnosti prenosa znanja in tehnoloških spoznanj do vsake pridelovalne enote ter kadrov, sposobnih zagotoviti poslovno in tehnično optimalen plasman proizvodov na tržišče;

- zagotoviti do sredine srednjeročnega obdobja samooskrbo regije s konzumnim mlekom, pri čemer je vloga občine v regiji izredno pomembna;

- dokončanje rekonstrukcije Mlekarne in razširitev njenega asortimenta, rekonstrukcija pekarn v smeri posodobitve in razširitve asortimenta ter modernizacije tehnološkega postopka proizvodnje kakovostnih vin;

- izgradnja silosov in skladišč za potrebe proizvodnje in rezerv.

V tem srednjeročnem obdobju je potrebno vzpostaviti pogoje, da se bo kmetijstvo lahko v naslednjih obdobjih postopoma otreslo potrebe po interventnih ukrepih oz. finančni pomoči drugega združenega dela za ohranitev in dvig proizvodnje.

5.1.2.2. Agrarne operacije

Z agrarnimi operacijami bomo v tem srednjeročnem obdobju za intenzivno kmetijsko proizvodnjo usposobili zemljišča I. območja ali jih v primerjavi s predhodnim planskim obdobjem povečali na naslednjih lokacijah: Vanganelška dolina, Pridvor-Vanganel, Urbanci, Škofije, Kubed-pred vasjo, Butari, Boršt, Mikilnica, Buželovica, Dragonja, Sirči, Pavliči, Lopar, Tomaž-Šantoma, Krkavče, Črni kal (višnje in vinograd), Premančan, Marezige- Sabadini, Sermin, Bertoki, Kolombini, Kolomban-Lovran, Kaverljak- Dobrave, Gradin-Vale, Gradin-Zasade, Gračišče-brda, Belvedur, Ankarandebeli rtič, Rožar, Trebeše-pod križiščem, Trebeše-nad vasjo, Beli kamen, Pridvor-Kubedska Varda, Plavje-Badiha, Truške- Zabavlje, Dekanska dolina-del in Pradisjol. Na teh območjih bodo hidromelioracije izvedene na 350 ha zemljišč, agromelioracije na 570 ha, komasacije na 220 ha, urejenih bo 100 ha pašnikov in usposobljenih z namakalnimi sistemi 485 ha zemljišč.

Na teh območjih bodo investitorji in Kmetijska zemljiška skupnost izvajali menjavo kmetijskih zemljišč in pridobivali zemljišča v družbeno lastnino za potrebe družberne in družbeno organizirane proizvodnje.

Nadomestna zemljišča za s planiranimi posegi na zemljišča I. območja se bodo usposobila na območjih agrarnih operacij - v Vanganelški dolini (Žburga in na delih doline v smereh Boninov- Potoka).

5.1.2.3. Živinoreja in vrtnarstvo

Ob zaokrožanju in tehnološkem zaključevanju ter dvigu kvalitete in obsega proizvodnje v objektih za živinorejo, ki so bili usposobljeni ali pričeti v srednjeročnem obdobju 1981 - 1985, bo najpomembnejši, iz vseh vidikov najbolj zahteven in obsežen projekt intenzifikacije pridelovanja hrane v dolini Dragonje. V njej bodo vzpostavljeni pogoji za povečanje donosov in števila žetev v letu, ob zagotovitvi stalnosti in varnosti proizvodnje pri pridelavi vrtnin, poljščin in krme ter ob ohranitvi obstoječe vinogradniške proizvodnje. Za te namene bo v skladu z izbrano varianto intenzifikacije potrebno zagotoviti ustrezne količine vode za namakanje ter zavarovati dolino pred poplavami. Družbeno najbolj ustrezna varianta bo izbrana v procesu planiranja pred sprejetjem potrebne prostorske izvedbene dokumentacije. Nosilec intenzifikacije kmetijske proizvodnje in Kulturna skupnost bosta strokovne osnove za ustrezno plansko odločitev pripravila do 15. januarja 1987.

5.1.2.4. Vinogradništvo in sadjarstvo

Razvoj vinogradništva in sadjarstva, ki sta ob vrtnarstvu specifični panogi našega območja, bo glede na tržne in materialne pogoje potekal predvsem v smeri postopnega prestrukturiranja, manj pa v smeri skstenzivne širitve. V družbeni vinogradniški proizvodnji bomo v okviru enostavne reprodukcije letno obnovili poprečno 20 ha nasadov, s tem da bomo skozi obnovo povečali delež belih sort. V okviru danih možnosti in v skladu z interesi kooperantov bomo širili predvsem zadružno vinogradništvo. Sadjarstvo bomo v tem srednjeročnem obdobju razvijali izključno na melioriranih površinah kjer bo možnost namakanja, pri čemer bomo poudarjali asortiment, ki je primeren za daljše

skladiščenje in za potrošnjo v zimsko-spomladanskem obdobju. Zato je razvoj sadjarstva pogojen z ustreznim usposabljanjem skladiščnih kapacitet v širši regiji. Poseben poudarek bomo dajali sanaciji in usposabljanju novih oljčnih nasadov v družbeno organizirani proizvodnji. Sanacija in usposabljanje teh nasadov bosta potekala v okviru posebnega programa melioracij in kot izvajanje programa "sanacija oljčnikov v slovenski Istri," ki ga pripravlja FAO.

5.1.2.5. Druge naloge

Vzporedno z izboljšavami zemljišč bomo gradili kmetijske infrastrukturne objekte. Družbeno politična skupnost bo z odloki obvezovala posamezne nosilce za vzdrževanje objektov na območjih melioracij in drugih agrarnih ukrepov.

Zaradi izjemno velike razdrobljenosti kmetijskih zemljišč si bomo prizadevali, da bomo v okviru zakona uveljavljali možnosti, da bi družbeno politične skupnosti urejale odnose na področju gospodarjenja in razpolaganja s kmetijskimi zemljišči.

Izvršni svet bo z davčno politiko stimuliral vlaganja v dogovorjeno kmetijsko proizvodnjo.

TOK Agraria bo organizirala družbeno organizirano proizvodnjo hrane po načelih biodinamičnega kmetijstva zlasti na območjih, ki zaradi varovalnih režimov niso ali ne bodo več primerna za intenzivno kmetijsko proizvodnjo ob uporabi klasičnih intenzivnih tehnologij. Pri tem bo zagotovila specifične prodajne poti za tako pridobljeno hrano.

Izvršni svet SO Koper bo s posebnim odlokom določil območje za ljubiteljsko obdelavo in sicer območje desno nad novo cesto Koper - Šmarje med obema cestnima zavojema.

Na podeželju bomo oblikovali nove kmetije, tako da bodo izrabljene možnosti, ki jih nudi neizkoriščeni družbeni, stanovanjski in zemljiški fond.

5.1.3. Gozdarstvo in lov

V občini Koper pokriva gozd 10961 ha površine. Lesno proizvodni gozdovi pokrivajo 10706 ha, varovalni gozdovi 137 ha in gozdovi s posebnim pomenom 118 ha. Gospodarjenje z gozdovi bo podrejeno zagotavljanju trajnosti donosov gozdov s tendenco njihovega večanja. Večanje donosov bo slonelo na boljši izrabi zmogljivosti gozdnih rastišč, kjer so za to dani pogoji. Pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi bo uveljavljen družbeni interes, kar pomeni, da bo gospodarjenje z gozdovi podrejeno njihovi varovalni funkciji (varovanje tal pred erozijo, zaščita območij pitne vode, itd.), njihovi pokrajinsko estetski vlogi, rekreacijskemu in obrambnemu namenu. Z upoštevanjem teh zastavljenih ciljev bo Zavod za pogozdovanje in melioracijo Krasa Sežana v tem srednjeročnem obdobju poprečno letno odkazal za posek 7947 m³ lesa. Gozdna proizvodnja bo znašala v zasebnem in družbenem sektorju poprečno letno 6980 m³ neto, od tega bo za domačo porabo namenjenih 3835 m³.

V tem obdobju bo poprečno letno obnovljenih 42 ha gozdov, s čiščenjem, redčenjem in drugimi ukrepi bo negovanih 157 ha, melioriranih pa 228 ha gozdnih površin. Prav tako bodo izvajani ustrezni ukrepi za varovanje gozdov pred požari ter za ohranjanje ravnovesja med vegetacijo in divjadjo.

Za pospešitev in krepitev lovstva in lovske dejavnosti bo razširjena farma za vzrejo fazanov v Boninih.

5.1.4. Vodno gospodarstvo

Na področju vodnega gospodarstva bomo takoj izvedli aktivnosti za zaščito virov pitne vode in iskanja možnosti oskrbe obalnega območja iz že obstoječih ali novih virov pitne vode, nadaljevali z agromelioracijami, in hidromelioracijami, vzdrževati naravne vodotoke, nadaljevati s sanacijo morja, nadaljevati z varovanjem poplavnih območij pred poplavami in zagotoviti in zgraditi akumulacije za potrebe intenzivnega kmetijstva.

Najpomembnejša bo investicija s katero bo v skladu z izbrano varianto intenzifikacije pridelovaja hrane v dolini Dragonje zagotovljena potrebna količina vode za namakanje ter izvedeni potrebni ukrepi za preprečitev poplav (zadrževalniki, regulacija melioracije). Ti posegi v prostor bodo opravljeni na način in v obsegu, ki bo v največji možni meri obvaroval naravne vrednote te doline, ki jih bo ob zasledovanju nakazanega osnovnega cilja možno ohraniti.

Območna vodna skupnost Primorske (OVS) bo na podlagi dogovorjenih nalog v SaS o temeljih plana Zveze vodnih skupnosti Slovenije in OVS Primorske v srednjeročnem obdobju 1986-90 na območju občine Koper izvaja naslednje naloge:

- redno vzdrževanje vodnogospodarskih objektov in naprav v splošni rabi na nižinskih vodotokih, na hudournikih in na morski obali,
- odprava eventuelnih večjih škod po visokih vodah na vodnogospodarskih objektih in napravah,
- redno vzdrževanje naravnih strug nižinskih vodotokov in hudournikov, erozijskih žarišč ter morske obale,
- urejanje vodnega režima, študijsko raziskovalna dejavnost (za občinske potrebe, spremljanje stanja vodnega režima in zaščito vodnih virov).
- sofinanciranje novih vodnih virov in objektov vodooskrbe obale ter višinskega vodovoda,
- regulacija vodotokov za osnovno odvodnjo za potrebe melioracij in sofinanciranje posegov za zagotovitev potrebne količine vode za namakanje ter za varovanje pred poplavami v porečju Dragonje v skladu s sprejeto varianto intenzifikacije kmetijske proizvodnje.

V okviru redne dejavnosti bo DO Hidro Koper izvajala aktivnosti na področju varstva obalnega morja, predvsem s preventivnim delom na ladjah (opozarjanje, pobiranje vseh vrst odpadkov, varovanje operacij prečrpavanja in prekladanja goriv ter nevarnih in škodljivih tovorov), z rednim nadzorovanjem obalnega morja, s sprotnim odstranjevanjem vseh vrst onesaženj, s čiščenjem večjih onesaženj ter z rednim vzdrževanjem objektov in naprav za varstvo obalnega morja.

5.1.5. Gradbeništvo

Organizacije združenega dela s področja gradbeništva bodo v okviru svojih gospodarskih načrtov za leto 1986 izdelale in sprejele svoje akcijske programe gospodarske stabilizacije, v katerih bodo zlasti razčlenile naslednja poglavja:

- ocena prilagodljivosti zaostrenim tržnim razmeram in ukrepi za izboljšanje stanja;
- ocena uspešnosti obstoječe organizacije poslovanja s poudarkom na organizaciji proizvodnje, posodabljanju tehnologije gradnje, dosežene specializacije dela in tehnološke opremljenosti ter ukrepi za izboljšanje stanja s poudarkom na vse širšem uveljavljanju inovativnosti pri delu;
- ocena stanja na kadrovskem področju, zlasti na področju usposabljanja proizvodnih delavcev in organizatorjev dela; poseben poudarek bo dan proučitvi osebnega in družbenega standarda delavcev in izobraževanju ob delu in iz dela.

Osnovni smoter, ki naj bi bil dosežen s pomočjo navedenih aktivnosti je ta, da bi združeno delo v tej dejavnosti z lastnimi silami in znanjem, zlasti pa z inovativnostjo, zagotajalo svoj nadaljni razvoj tudi v času gospodarske recesije, ki se dokaj močno odraža v pogojih gospodarjenja znotraj gradbeništva.

Poleg tega bodo organizacije združenega dela s področja gradbeništva na ta način prilagajale svoje zmogljivosti potrebam trga in dosegle kakovostnejšo in racionalnejšo gradnjo stanovanj in objektov gospodarske in prometne infrastrukture.

Invest biro in druge organizacije, ki izpolnjujejo pogoje, bodo v skladu z določili novega zakona o graditvi objektov razvijali dejavnost svetovalnega inženiringa in s tem prispevali k racionalni gradnji objektov, zlasti pa racionalni rabi energije.

V tem srednjeročnem obdobju bomo postopoma prenesli betonarne gradbenih organizacij iz obstoječih lokacij v bivalnih okoljih ali neposredno od njih na z dolgoročnim planom opredeljeno skupno lokacijo na širšem območju laporokopa Sermin. Ohranili bomo tudi izrabo kamnitih agregatov na vseh obstoječih lokacijah kamnolomov, poleg tega pa bomo ponovno pričeli z organizirano eksploatacijo nahajališča sivoga kamna - peščenjaka na območju neposredno ob državni meji v KS Škofije.

5.1.6. Trgovina in preskrba

Nova naloga na teh področjih bo v tem srednjeročnem obdobju z ustreznimi organizacijskimi spremembami ter z usposobitvijo distribucijskega centra zagotoviti na eni strani kvalitetno in nemoteno preskrbo, na drugi strani pa bistveno izboljšati dohodkovni položaj trgovskih organizacij. Trgovska mreža v trgovini na malo se bistveno ne bo

širila, pač pa bo na obstoječih mestih modernizirana. Posamezni lokali bodo razširjeni in ustrezneje opremljeni. Bistvena pridobitev bo izgradnja centralnega skladišča na zato predvidenem območju pod Serminom.

Za zagotovitev nemotene preskrbe v najtežjih razmerah, pa tudi ob eventualno zaostrenih razmerah na tržišču pri posameznih osnovnih živiljenjskih artiklih, bomo večali obseg občinskih blagovnih rezerv ter dograjevali ustrezne skladiščne kapacitete.

Prednost bodo imele kapacitete za sedaj najbolj deficitarne artikle (silosii za moko, hladilnice za meso) ter objekti, ki bodo omogočali ustrezno distribucijo teh rezerv.

5.1.7. Promet in zveze

Luka Koper bo sledila razvoju sodobne tehnike in tehnologije skladiščenja ter pretovora blaga ob nadaljnji specializaciji luških zmogljivosti, predvsem z računalniško vodenimi terminali za RO-RO in LO-LO promet, za promet manj nevarnih razsutih in tekočih tovorov ter manj nevarnih kemikalij, za kar bo zagotovljeno varno manipuliranje, skladiščenje in transport. Večjo valorizacijo ugodnega geoprometnega položaja bo Luka dosegla z uvedbo železniške trajektne linije z lukami Bližnjega vzhoda, predvsem pa z usposobitvijo proste carinske cone.

Nadaljnji razvoj integralnega transporta bo slonel na pospešenem uvajanju sodobne transportno manipulativne opreme za gibanje in shranjevanje substrata, torej na pospešeni kontejnerizaciji in paletizaciji, širitvi mreže industrijskih tirov, sodobno opremljenih skladiščno pretovornih zmogljivostih, kobiniranih prevozih cestnih vozil po železnici, itd. V tem kontekstu imajo špediterske organizacije združenega dela poudarjeni pomen, saj kot kreator družbeno racionalnih prometnih tokov, ob potrebi po pospešeni racionalizaciji pretoka blaga, morajo pripraviti primerjalne kalkulacije za izbor optimalnih transportnih poti oziroma optimalnega transportnega sredstva ter uveljaviti spremljanje transportnih stroškov po enotni metodologiji za zajemanje teh stroškov v gospodarstvu.

Na področju PTT storitev je potrebno uvajati ob boljšem zadovoljevanju naraščajočih potreb po klasičnih, poštnih in telekomunikacijskih storitvah, tudi zahtevnejše oblike medsebojnega komuniciranja oziroma uvajati nove in zahtevnejše storitve ob uporabi sodobnih tehničnih in tehnoloških dosežkov. Uvajati je potrebno takoj, oziroma izboljšati sprejem, obdelavo in dostavo pošiljk, teletekst, faksimile in video-tekst storitve in se usposablja za usposobitev javnega omrežja za prenos podatkov.

DO Luka Koper bo v obdobju 1986-1990 svoj razvoj usmerila v nadaljevanje izgradnje najnujnejše splošne infrastrukture (dograditev operativnih obal, izkopavanje bazena II. in III., nasipavanje pomola II. in III. izgradnja ostale prometne in komunalne infrastrukture), v izgradnjo silosa za žitarice in živinsko krmo, v povečanju kapacitet za pretovor razsutih in tekočih tovorov, v nadaljnjo tehnološko posodobitev ter v uvajanje informacijskega sistema na terminalu za integralni transport.

Program razvoja skupnega pomena v višini 11,3 mlrd din bo Luka Koper financirala z lastnimi sredstvi v višini 3,3 mlrd din, z združenimi sredstvi temeljnih organizacij združenega dela po enotnih virih, osnovah in merilih v višini 5,5 mlrd din in z neposrednim interesnim združevanjem v višini 0,9 mmlrd din.

V DO Intereuropa bo težišče njenega nadaljnega razvoja in krepitev njenega položaja usmerjeno na nadaljnjo in postopno širitev mreže ter večji asortiman ponudbe. Pri tem bo razvoj temeljil zlasti na pridobitvi zemljiških površin in urejevanje le-teh za potrebe ferry terminala, kamionskega prometa in kontejnerskega prometa, depoja na izgradnji skladiščnih površin za splošne potrebe obale, na pripravi za izgradnjo poslovnega objekta za operativni center integralnega transporta ter na nadaljnjem posodabljanju voznega parka.

DO Slavnik bo do leta 1990 na avtobusni postaji v Koprju pokrila perone za potrebe potnikov. Njegova planska naloga je tudi preselitev servisnih delavcev, t.j. servis za vzdrževanje avtobusnega parka in parkiranje avtobusov v kare ob vzhodni vpadnici ter obnova voznega parka za avtobusno in rent-a-car dejavnost.

Na področju PTT prometa bo v tem obdobju dan poudarek predvsem kvaliteti storitev ter medsebojni uskladitvi kapacitet ob pospešitvi razvoja PTT sistema na manj razvitih območjih občine. To seveda terja uvajanje sodobnih priprav ter spremembe v organizaciji dela. Z usposobitvijo nove poštne izvršne enote se bo v občini Koper njihovo število povečalo na 11. Na področju telegrafije se bo kapaciteta centrale povečala od 240 na 360, število teleks priključkov pa od 96 na 126. Z razširitvijo avtomatskih telefonskih central v Ankaranu, Dekanih, Marezigah, Gračišču, Škofijah in Šmarjah se bodo njihove kapacitete povečale za 1288 številok, število telefonskih naročnikov v občini pa od

sedanjih 9191 na 11860, tako da bo dosežen koeficient 24,9 naročnikov na 100 prebivalcev. Pomembna bo tudi izgradnja 15 novih javnih telefonskih govornic.

5.1.8. Drobno gospodarstvo

Nadaljevali bomo z izvajanjem politike, ki naj stimulira razvoj drobnega gospodarstva. Pri tem bomo predvsem pospeševali prestrukturiranje proizvodnje večjih organizacij združenega dela iz katerih naj se izločijo vsi programi, ki jih lahko v bistveno bolj kvalitetni in prilagodljivi obliki prevzame drobno gospodarstvo, naj si bodo to enote, ki jih bodo ustanovile organizacije same, druge enote drobnega gospodarstva v združenem delu ali samostojno osebno delo. Še nadalje bomo prvenstveno skrbeli za odpravljanje prostorske stiske za razvoj drobnega gospodarstva, ki v največji meri zavira njegov bujnejši razmah. Ključnega pomena je pri tem izgradnja obrtnih con. V tem smislu bodo v tem obdobju prednostne naloge zaključevanja izgradnje obrtne cone v Šalari ter gradnja in usposobitev con na Škofijah in v Ankaranu.

V širši družbeno politični skupnosti si bomo prizadevali za uveljavitev specifičnih pogojev poslovanja drobnega gospodarstva v združenem delu. V okviru pristojnosti občine bomo ob sprotnem spremljanju dogajanj pospeševali za ustrezno davčno, prostorsko in drugimi politikami širjenje drobnega gospodarstva, zlasti v samostojnem osebnem delu s poudarkom na večanju števila obratovalnic, večanju števila zaposlenih, širitvi drobnega gospodarstva na manj razvita območja občine, na pospeševanju proizvodnje za izvoz ter na vnašanju inovacij in izboljšav v proizvodne in poslovne procese.

Od enot drobnega gospodarstva v združenem delu so posebej razvite in v reprodukcijskem procesu v naši občini pomembne OZD s področja avtoremontne organizacije. Specifična OZD v tem okviru je DO Agroservis, ki poleg tega predstavlja pomembnega izvajalca načrtov za intenzifikacijo kmetijstva oziroma melioracijo.

V tem obdobju si bo ta DO v več fazah usposobila nov sodoben objekt v coni ob tovorni železniški postaji, ki bo omogočil dvig kvalitete in obseg obstoječih dejavnosti ter uvajanje novih, tudi proizvodnih dejavnosti.

5.1.9. Turizem

V tem srednjeročnem obdobju bo razvoj turizma usmerjen predvsem v dvig kvalitete in širjenje ponudbe, manj pa v same širitve osnovnih kapacitet oz. ležič. Prostorsko je sicer zagotovljena možnost intenzivne širitve turističnih kapacitet na Debelem rtiču, ki pa je v preveliki meri podrejena predhodni ureditvi komunalne infrastrukture, kopaliških mest ter izboljšanju kvalitete morja, da bi v danih materialnih okvirih bila uresničljiva v tem srednjeročnem obdobju. Timav-TOP Portorož bo v tem okviru pristopila k izgradnji dveh odprtih plavalnih bazenov in sicer v hotelu Adrija Ankaran ter v Žusterni. S slednjim bo dosežen bistveni kvaliteten dvig ponudbe hotelskega kompleksa v Žusterni ter bo zagotovljena njihova nadaljnja privlačnost za tuje turiste. Ti objekti bodo usposobljeni na način, da bodo zadovoljevali tudi interese občanov na področju rekreacije in športa.

Najpomembnejšo vsebinsko dopolnitev ter v bistvu novo sestavino turistične ponudbe v občini predstavlja predvidena izgradnja marine s 550 privezi in osnovnimi, potrebnimi, spremljajočimi elementi ob izlivu prestavljene Badaševice v morje.

Predvidevamo in terjamo večjo integriranost od vseh dejavnikov turizma v občini Koper v kompleks turističnega gospodarstva regije, pri čemer računamo, da bodo specifičnosti občine lahko ustrezno valorizirale in izrabile za popestritev ponudbe tega gospodarstva. Pri tem poudarjamo predvsem naravne, kulturne in zgodovinske posebnosti naše občine, ki jih je treba ponuditi stacionarnemu turistu v turističnem centru Portorož - Piran - Izola za obogatitev njegove ponudbe. Seveda je potrebno vse te objekte in danosti ustrezno opremiti s potrebno infrastrukturo, ki naj zagotovi potreben dostop, ugodno bivanje in predvsem informiranost. Prednostno bomo valorizirali zgodovinske in kulturne posebnosti mesta Koper, Hrastovelj, Socerba in Poljan pri Pomjanu, seveda pa s tem ne zapiramo možnosti ureditve tudi drugih območij in objektov. Za ureditev te infrastrukture bomo uporabljali sredstva komunalnih taks, sredstva gostinsko - turističnih organizacij, sredstva zasebnih obrtnikov, predvsem pa sredstva zainteresiranega turističnega gospodarstva iz turističnih centrov v regiji.

Z aktivnostmi upravnih organov bomo zagotovili možnost izgradnje motelov ob magistralnih cestah.

Nova karakteristika turističnega gospodarstva v občini bo specifična izraba že obstoječih in nastajajočih športnih objektov za specifične športno turistične aktivnosti.

5.1.10. Energetika

Še nadalje ostaja osnovni energetski vir za oskrbo našega območja električna energija. Skrb za zagotovitev zadostnega pokrivanja potreb ter kvalitetno in primerno stopnjo zanesljivosti bo v ospredju. Na tem področju bodo najpomembnejša vlaganja v razdelilno transformatorsko postajo 110/20 Dekani in v daljnovid 2 x 110 kV sredjenapetostnega omrežja na 20 kV.

Širilo se bo tudi skladišče naftnih derivatov Petrol Istrabenza na Serminu, ki je republiškega pomena, vendar zagotavlja tudi možnost za boljšo oskrbo regije in občine. V zvezi s tem je pomembna tudi izgradnja nove železniške polnilnice v okviru instalacije Sermin.

Skrb za večjo uporabo alternativnih virov energije, - zlasti čiste energije okolja tako v stanovanjskem gospodarstvu, kot v poslovno proizvodnih objektih, ostaja še naprej pomembna naloga vseh dejavnikov. Še naprej je potrebno dajati prednost uporabi termoizolacijskim materialom, hkrati pa posvečati skrb racionalni rabi vseh virov energije.

5.2. Komunalno-stanovanjsko gospodarstvo

Opremljenost s komunalno infrastrukturo je v občini še vedno - in to v povdarjeni meri - negativna karakteristika občine, ki zavira sam gospodarski razvoj in ne zagotavlja ustreznega standarda ter varnosti prebivalcev na eni strani, na drugi pa bo še naprej z objektivno nujnim večjim bremenom, ki ga bo potrebno prenašati, da bi se ti pogoji izboljšali, še naslednja obdobja hudo bremenilo obstoječo materialno proizvodnjo in jo s čisto ekonomskega vidika hromilo.

Glede na specifični značaj problemov in upoštevajoč odgovorni enotni pristop občin na obali k njihovem reševanju obravnavamo v tem planu posebej reševanje skupnih problemov obale na področju materialne infrastrukture ter posebej ostale komunalno - infrastrukturne probleme oziroma stanovanjsko izgradnjo.

5.2.1. Komunalna infrastruktura skupnega obalnega pomena

V skladu z dogovorjenimi načeli medobčinskega sodelovanja bomo skupaj z občinama Izola in Piran enotno reševali problematiko:

- vodne oskrbe z zaščito vodnih virov
- izgradnje magistralnih cest ter
- odstranjevanja oziroma ravnanja s komunalnimi in posebnimi odpadki.

5.2.1.1. Vodna oskrba

Prioriteta bo vsekakor na pospešenem reševanju problemov vodne oskrbe. V tem srednjeročnem obdobju bomo pristopili k izgradnji prve etape Primorskega vodovoda, ki zajema usposobitev novega zajetja na Rižani s črpališčem, sanacijo obstoječe vodarne in povečanje njenih kapacitet od 180 na 780 l/s ter izgradnjo novega cevovoda (premer 1300mm) od vodarne do Kopra. Te investicije bodo terjale 3060 milijonov din. Poleg tega bomo v nadaljnje hidrogeološke izvira Rižane vložili še 260 milijonov din. Za ostale nujne posege na vodovodnem omrežju, za zmanjšanje izgub vode ter racionalizacijo poslovanja, pa tudi za zagotovitev večje gotovosti vodne oskrbe, bomo zlasti s pripravo tehnične dokumentacije, avtomatizacijo osnovnega vodovodnega sistema ter usposabljanje lokalnih vodnih virov in refundacijo stroškov prevozov pitne vode potrebovali in ustrezno vložili nad 863 milijonov din. Še naprej bomo intenzivno usposabljali primarne vodovodne naprave na višinskih predelih občine, zlasti na območjih KS Črni kal, Grajšče, Škocjan, Marezige in Pobegi - Čežarji, za kar bomo potrebovali 523 milijonov din.

Za vse navedene primarne naložbe bomo sredstva zagotavljali z združevanjem iz čistega dohodka na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih plana SIS za vodno oskrbo, z združevanjem poslovnih sredstev določenih porabnikov vode s področja gospodarstva, s krediti in delom MDA in JLA, s sredstvi amortizacije Rižanskega vodovoda, s sofinanciranjem Območne vodne skupnosti Primorske in Raziskovalne skupnosti SRS ter s prispevki investitorjev za nov in povečani odjem vode.

Vsi ti viri pa ne zadoščajo za pravočasno rešitev problema, ki nastaja z naraščanjem potreb ob radikalnem zmanjšanju dobav vode iz Gradol po letu 1990. Zato bo na obalni ravni razpisan referendum za opredelitev občanov o samoprispevku za te namene.

Poleg primarnih naložb bodo še naprej posebnega pomena sekundarne naložbe v vodovodno omrežje na višinskih predelih občine. Na podlagi solidarnostnega združevanja enodnevnega zaslužka delavcev v združenem delu, s samoprispevki krajanov ter delom JLA in MDB bo v ta namen na območjih KS Črni kal, Gračišče, Škocjan, Prisoje in Šmarje vloženi nad 280 milijonov din. Zagotavljali bomo tudi sredstva in načine za pospešeno sanacijo, usposabljanje in vzdrževanje lokalnih vodnih virov.

Pogoj za varno in dolgoročno zagotovljeno oskrbo občine in obale s pitno vodo iz pespektivno najbolj zanimivega zajetja - Rižane - je ustrezna normativna in tehnična zaščita vplivnega območja tega vira. Zato bomo v okviru skupnosti obalnih občin in v sodelovanju z občinama Sežana in Ilirska Bistrica, kamor ta območja segajo, sprejeli ustrezne občinske odloke ter skupaj z občinama Izola in Piran poskrbeli za izvedbo ustreznih ukrepov za zaščito.

5.2.1.2. Obalna cesta

Ob sodelovanju republiške skupnosti za ceste bomo na podlagi dogovora o sofinanciranju objektov na obalni cesti v tem obdobju rekonstruirali oziroma razširili odsek obalne ceste od križišča Ankaran do priključka Koper ter nadaljevali z gradnjo na odseku od Rude do križišča Valeta.

5.2.1.3. Tretiranje odpadkov

Tretiranje komunalnih odpadkov lahko trajno na območju obale rešimo le z izgradnjo skupne kompostarne z enotno tehnološko rešitvijo. V trenutku priprave in sprejemanja tega plana še niso podani osnovni pogoji za opredelitev konkretne rešitve ter konkretne lokacije objektov in odlagališč. Zato plansko opredeljujemo rešitev tega problema kot skupno nalogo, za katero je treba še sprejeti potrebne odločitve in jih pričeti izvajati še v tem srednjeročnem obdobju. Do pričetka delovanja tega skupnega obalnega objekta bomo v občini uporabljali začasne lokacije odlagališč za klasično odlaganje in zasipavanje odpadkov, ki pa jih bomo zasipali in urejali tako, da ne bodo možni kvarni vplivi na okolje in na katerih ne bomo dovoljevali odlaganja posebnih industrijskih odpadkov. Zanje morajo do nadaljnjega poskrbeti same organizacije, ki jih v svojem tehnološkem postopku ustvarjajo.

5.2.2. Ostala komunalna in cestna infrastruktura

Samostojno bomo v okviru občine reševali ostalo komunalno problematiko. Pri tem bo težišče na izgradnji II. faze centralne čistilne naprave, ki je sedaj ključni objekt za zagotavljanje ekološke sprejemljivosti našega območja. Znatna sredstva so predvidena tudi za usposobitev sanitarne deponije oziroma za ustrezne oblike reševanja vprašanja odlaganja odpadkov.

Bistveni premik v primerjavi s predhodnim obdobjem nudijo planski dokumenti na področju reševanja komunalne problematike krajevnih skupnosti, zlasti podeželskih oz. zalednih. Ta problematika je predvsem vezana na širjenje vodovodnega omrežja in s tem na večje nujnosti za ustrezno urejanje kanalizacije ter varovanje virov pitne vode, pa tudi v zvezi s prometnimi povezavami, zagotavljanjem razvoja telefonskega omrežja, energetike ter drugih komunalnih objektov in naprav.

Na podlagi SaS o temeljih srednjeročnega plana vzdrževanja, varstva, rekonstrukcije in graditve avtomobilskih in magistralnih cest v SRS za to obdobje bo na Črnokalskem klancu zgrajen tretji pas v dolžini 14,6 km, ki bo bistveno pospešil odvijanje prometa na tem cestnem grlu. Občinski planski dokumenti za to obdobje pa omogočajo tudi rekonstrukcijo križišča Ljubljanska cesta-ogrlica, ureditev cestnega dostopa do luke na bodoči vpadnici na odseku med križiščem Bertoki in Istra-benz, izgradnjo ceste C in ceste A med Žusterno in bolnišnico v Izoli ter izgradnjo mestne obvoznice (Izolska vrata).

5.2.3. Stanovanjska izgradnja

Stanovanjska izgradnja bo v tem obdobju nekoliko skromnejša kot v predhodnih. Tako odločitev omogočajo: bistveno manjši stanovanjski primanjkljaj v tem obdobju, manjši planirani prirast prebivalstva pa tudi izjemno velik obseg nedokončane, zlasti individualne stanovanjske izgradnje, ki ga moramo valorizirati in izrabiti. Vsebinsko pa take odločitve temeljijo na dveh pomembnih dejstvih in sicer:

- da globalna komunalna in družbena infrastruktura ne zagotavlja pogojev za pretirano večanje števila prebivalcev, ki ga v družbenih razmerah v naši občini stanovanjska izgradnja neodvisno od vseh drugih razmer pogojuje in

- da materialni okviri razvoja ne omogočajo večanja obsega stanovanjske izgradnje, trenutno prisotni trendi in razmere na tem področju celo dopuščajo možnost, da srednjeročno planirani obseg izgradnje iz tega razloga sploh ne bo dosegljiv. Pri tem pa velja opozoriti, da bi na drugi strani bistveno manjši obseg ogrozil procese prestrukturiranja in obnove v gospodarstvu, saj bi bili s tem onemogočeni nekateri osnovni pogoji za ustrezno kadrovske politiko.

Dobra polovica planiranih novih stanovanj, to je 777 od skupno 1406 bo zgrajenih na območju Žusterna II, vsa ostala območja pa v bistvu predstavljajo ali individualno gradnjo v Pradah, Hrvatinih, Dekanih, Škocjanu ter na območjih drugih KS ali pa dokončanje načetih zazidav na Vojkovem nabrežju, Ankaranu in Za gradom ter manjše plombe v drugih KS.

Z relativno manjšim obsegom stanovanjske izgradnje postaja izdatnejša potreba po obnovi starega stanovanjskega fonda v mestu in na podeželju. Za te namene bomo izdvojili 6% vseh sredstev, namenjenih za stanovanjsko izgradnjo in prenavo.

5.2.4. Urejanje stavbnih zemljišč

Mesto Koper in vsa naselja mestnega značaja: Bertoki, Škofije, Ankarani, so skladno z dolgoročnim planom, opredeljena kot ureditveno območje mesta Koper.

Območja za kompleksno graditev so opredeljena v:

- ureditvenem območju mesta Koper,
- ureditvenem območju naselja Hrvatini,
- ureditvenem območju naselja Dekani,
- ureditvenem območju Kampel-Novaki,
- ureditvenem območju Hrastovlje in
- obrtni coni Ankarani.

Ta območja so podrobneje s parcelnimi mejami opredeljena v grafičnih prilogah plana.

Sklad stavbnih zemljišč občine Koper bo na območjih za kompleksno graditev urejal stavbna zemljišča na podlagi investicijskih programov urejanja stavbnih zemljišč.

Na drugih ureditvenih območjih naselij bodo stavbna zemljišča, ki jih ne bo urejal Sklad, urejali posamezni investitorji oz. po dogovoru KS in SIS. Na teh območjih bo sklad izvajal predkupno pravico v skladu s svojimi letnimi plani in zemljišča oddajal prednostno za potrebe avtohtonega prebivalstva.

5.3. Družbene dejavnosti

Upoštevajoč izhodišča ter pogoje družbenega, predvsem pa gospodarskega razvoja občine v naslednjem srednjeročnem obdobju je potrebno pri načrtovanju razvoja družbenih dejavnosti upoštevati nadaljnje prilagajanje omejenim materialnim okvirom za skupno porabo. Predvsem moramo izvajalcem zagotoviti enako raven osebnih dohodkov, kot je dosežena v gospodarstvu. Zato bomo v finančnih načrtih zagotovili sredstva za pokrivanje zaostajanja osebnih dohodkov v preteklem srednjeročnem obdobju. Da bi kljub temu ohranili že doseženo raven zadovoljevanja storitev skupne porabe, bomo tudi v naslednjih letih morali smotrno uporabljati sredstva in jih usmerjati predvsem v programe za storitve, ki omogočajo boljše izkoriščanje obstoječih kadrovske in prostorske zmogljivosti. Istočasno bomo razvijali nove cenejše in posamenikom bolj prilagojene oblike zadovoljevanja potreb.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bo skupna poraba rasla s poprečno letno stopnjo 3,5%.

Naloge iz zagotovljenih in drugih dogovorjenih programov, ki jih bodo družbene dejavnosti uresničevale v naslednjem srednjeročnem obdobju, temeljijo na že sprejetih SaS o temeljnih planov posameznih področij za obdobje 1986-1990. Za realizacijo sprejetih programov investicij pa bodo v izvajalskih organizacijah združenega dela pripravili in sprejeli SaS o združevanju sredstev amortizacije.

Za pomembnejše večje investicije s področij družbenih dejavnosti, ki jih ni mogoče uresničiti s sredstvi združene amortizacije, je prednostni red določen z Dogovorom o temeljnih družbenega plana občine Koper za obdobje 1986-1990; sredstva zanje bodo organizacije združenega dela združevale po zaključnih računih iz čistega dohodka po stopnji 2,8% na osnovo bruto osebnih dohodkov.

Za del programov oz. storitev, ki ne pomenijo zadovoljevanje potreb vseh občanov, pač pa zadovoljevanje potreb posameznikov, sosesk ali občanov združenih v posameznih asociacijah, bomo vzpodbujali in razvijali neposredno s svobodno menjavo dela.

5.3.1. Osnovno izobraževanje

Nov program življenja in dela osnovne šole bo v tem srednjeročnem obdobju uveden v vse razrede. Za kvalitetno notranjo preobrazbo moramo vse osnovne šole materialno in kadrovske usposobiti. Zato bomo s smotrnim vlaganjem razpoložljivih sredstev in ustrezno štipendijsko politiko poskrbeli za čim bolj enake vzgojno izobraževalne možnosti vseh učencev v občini in zagotovili pogoje za enakovredno kvaliteto poučevanja posameznih predmetov (npr. tudi za glazbeno vzgojo, telesno vzgojo, tehnične predmete ipd.).

Največja prioriteta investicija v tem srednjeročnem obdobju je izgradnja osnovne šole Prade. Proti koncu obdobja bomo začeli z izgradnjo osnovne šole za razredno stopnjo v Ankaranu.

Z združeno amortizacijo nepremičnin bomo zgradili dodatne učilnice pri osnovnih šolah Dekani, Škofije, Dušana Bordona in pri drugih osnovnih šolah.

Z združeno amortizacijo opreme bomo nabavljali učne pripomočke in drugo sodobno učno tehnologijo. Za izboljšanje kadrovske problematike podeželskih šol, bomo združena stanovanjska sredstva v večji meri usmerjali v izgradnjo stanovanj na podeželju.

5.3.2. Usmerjeno izobraževanje

V vseh stopnjah usmerjenega izobraževanja bomo pri obstoječih programih razvijali predvsem tiste usmeritve, ki so za načrtovani razvoj našega gospodarstva in družbenih dejavnosti nujno potrebne.

Skupaj s Posebnimi izobraževalnimi skupnostmi in Izobraževalno skupnostjo Slovenije bomo skrbeli za ustrezne prostorske pogoje dela. Zato bomo v tem srednjeročnem obdobju zgradili telovadnico v starem mestnem jedru in učne delavnice za potrebe Srednje kovinarske in prometne šole skupaj z zainteresiranimi organizacijami združenega dela iz drugih občin.

Druge manjše investicije bomo izvajali s sredstvi združene amortizacije.

5.3.3. Otroško varstvo

Skladno z dolgoročnimi usmeritvami razvoja otroškega varstva v SR Sloveniji in v občini Koper bomo v srednjeročnem obdobju 1986- 1990 skrbeli za skladen razvoj dejavnosti v prid otrok in družine ter za postopno izenačevanje pogojev za razvoj vseh predšolskih otrok v občini. Pospeševali bomo nove, kakovostne oblike dela z otroki in dopolnjevali sedanjo dejavnost vzgojno varstvenih organizacij z dodatnimi programi za vse otroke. Večja bo skrb za celovit otrokov razvoj od rojstva do vstopa v šolo ter za obnavljanje prebivalstva. V ta namen smo podaljšali dopust po porodu in to pravico bomo uresničevali čim bolj prožno. Otrokom, ki živijo v težjih razmerah, bomo zagotavljali dogovorjeno raven socialne varnosti; oblike pomoči bomo prilagajali potrebam otroka.

Število otrok v vzgojno varstvenih organizacijah se zaradi velikega zmanjšanja rojstev v preteklem obdobju ne bo več povečevalo in bo planirana izgradnja novih objektov (Škofije, vzgojno varstvena organizacija z italijanskim jezikom v Kopru) zagotavlja predvsem primerne pogoje za delo in bivanje otrok v teh organizacijah. V novih soseskah bomo organizirali vzgojno varstveno dejavnost v časovnih prostorih in v družinskem varstvu, opuščali pa bomo take oblike v soseskah, ki so se že ustalile.

Zaradi celovite skrbi za otroke, bo v vzgojno varstvenih organizacijah organiziran stalen zdravstveni nadzor in nadzor prehrane. Več bo tudi psihološko - pedagoško svetovalnega dela za vzgojitelje in starše. Večjo kvaliteto dela bo zagotavljalo tudi postopno izobraževanje vzgojiteljic na višji stopnji. Da bo delo kvalitetno bomo zagotavljali ustrezne osebne dohodke delavcev v vzgojno varstvenih organizacijah in skrbeli, da se ne bo zmanjševal standard za otroke (primerna prehrana, ogrevanje ipd.).

Zaradi podaljšanja porodniških dopustov in razširitve te pravice ter sprotnega usklajevanja nadomestil osebnih dohodkov, zagotavljanja ustrezne socialne ravni otrokom s priznavanjem različnih pomoči in tudi zaradi postopnega izenačevanja standarda delavcev, ki izvajajo dejavnosti za otroke, se bo delež skupne porabe za dejavnost predšolskega varstva povečal oziroma bo približno tak, kot je bil v začetku srednjeročnega obdobja 1981 - 1986.

Prednostne naloge investicijske dejavnosti na področju otroškega varstva so: ureditev spremljajočih površin pri vzgojno varstveni organizaciji Prisoje, ureditev prostorov za VVO v Žusterni III, izgradnja I.faze VVO Škofije in VVO z italijanskim učnim jezikom v Kopru, urejanje primernih igralnih in drugih površin ter postopno urejanje otroškega igralnega parka v okviru športno - rekreacijske cone v Kopru.

5.3.4. Zdravstvo

Na področju zdravstva bomo, upoštevajoč predvidene možnosti gospodarskega in socialnega razvoja v občini, osnovno skrb namenili učinkovitemu zdravstvenemu varstvu predvsem z izboljšanjem dostopnosti ter z izvajanjem preventivnih in vzgojnih ukrepov, tako da bomo z zmanjšanjem obolevnosti oziroma njihovih posledic dosegali boljše zdravstveno stanje prebivalstva.

Z nadaljevanjem izgradnje splošne bolnišnice v Izoli, za katero bomo razpisali tudi samoprispevek občanov, bomo ob enakem obsegu bolnišničnega zdravljenja zagotavljali kvalitetnejše in učinkovitejše opravljanje storitev. Na področju osnovnega zdravstvenega varstva v občini bomo do izgradnje novega zdravstvenega doma v naslednjem srednjeročnem obdobju, za katero bodo priprave pričele že v tem obdobju, izrabili vse možnosti za prostorsko, kadrovsko in organizacijsko koncentracijo sedanje razdrobljene dejavnosti. Osnovno skrb bomo namenili predvsem pospešenemu nadomeščanju izrabljene medicinske opreme in kadrovski popolnitvi na najbolj deficitarnih področjih, tako da bomo s širitvijo preventivnih in dispanzerskih metod dela ter zdravstveno vzgojne dejavnosti omogočali, da osnovno zdravstvo prevzema učinkovitejši nadzor nad zdravstvenim stanjem občanov. Obseg storitev se bo povečal zlasti v dejavnostih splošne medicine, medicine dela, zobozdravstva, zdravljenja in nege na domu in v higiensko - epidemioloških dejavnostih.

Obseg pravic do zdravstvenega varstva se ne bo spreminjal. Do investicij v nove zmogljivosti in zaposlovanja novih zdravstvenih delavcev bo restriktiven odnos. Le tako bo možno izboljšati družbeno ekonomski položaj zdravstvenih organizacij in delavcev v njih. Širjenje obsega zdravstvenih storitev ni predvideno. Boljše zdravstveno stanje bo vseeno možno doseči z večjo odgovornostjo občanov, da bolj skrbijo za svoje zdravje in imajo aktivnejši odnos do zdravega načina življenja. Zlasti bo potrebna sistematična družbena skrb za izboljšanje ter varstvo človekovega delovnega in življenjskega okolja z učinkovitejšim obvladovanjem ekoloških razmer in rizičnih dejavnikov.

5.3.5. Socialno skrbstvo

V socialnem skrbstvu si bomo prizadevali za nadaljnji razvoj socialnega dela v vseh okoljih, kjer ljudje živijo in delajo.

S povečanim obsegom in učinkovitostjo svetovalnega in preventivnega socialnega dela bomo uporabnikom storitev zagotovili strokovno pomoč pri urejanju odnosov v družini in širšem okolju, pri preprečevanju in zdravljenju alkoholizma, narkomanije in drugih oblik zasvojenosti. Še posebno skrb pa bomo namenili otrokom in mladostnikom, prikrajšanim za normalno družinsko življenje ter jih z novimi oblikami dela usposabljali za življenje in delo.

Z aktivnejšim vključevanjem prebivalstva naj bi preprečevali nastajanje socialne problematike, kar pa bo omogočilo le dobro organizirano prostovoljno socialno delo.

Z dobro načrtovano in organizirano pomočjo starejšim občanom na domu jim bomo zagotavljali pogoje, da bodo čim dlje živeli v svojem domačem okolju. Ko bodo to terjale posebne okoliščine, jim bomo zagotavljali oskrbo v splošnih in posebnih socialnih zavodih.

Z organizirano družbeno skrbjo za duševno in telesno prizadete otroke, mladostnike in odrasle osebe, jim bomo omogočili usposabljanje za življenje in delo (zavodi za usposabljanje), jim omogočili ohranjanje psihofizičnih sposobnosti z vključevanjem v delavnice za delo pod posebnimi pogoji ter jim zagotavljali celodnevno varstvo.

Z vključevanjem socialnega skrbstva v zagotavljanje celovite socialne varnosti občanom, bomo po določitih samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno - varstvenih pravic zagotavljali socialno varnost posameznikom in družinam.

Za uresničitev naštetih usmeritev je potrebna strokovna polivalentna krepitev Centra za socialno delo.

5.3.6. Raziskovanje

V naslednjem srednjeročnem obdobju bomo na področju raziskovalne dejavnosti intenzivno delali na realizaciji obeh temeljnih raziskovalnih projektov, to sta: "Primerjalne prednosti Slovenske obale", ki naj osvetli temeljne razvojne probleme, s katerimi se srečujemo v tej fazi družbeno ekonomskega razvoja. Ti problemi zadevajo identifikacijo dejanskih komparativnih prednosti obanega območja in vsake občine posebej za razvoj posameznih dejavnosti ter načina izkoriščanja teh prednosti v naslednjih planskih obdobjih. Predvsem bo poudarek na naslednjih področjih: prestrukturiranje gospodarstva, razvoj agroživilstva, razvoj družbenih dejavnosti, varstvo okolja.

Raziskovalni projekt "Kultura narodnostno mešanega ozemlja Slovenske Istre" naj omogoči predvsem spoznavanje in vrednotenje kulturne dediščine ter utrjevanje zavesti nacionalnih samobitnosti na našem obmejnem in narodnostno mešanem ozemlju. Izvedli bomo študijo razvitosti podeželja in njegovih razvojnih možnosti.

Poleg tega bomo skupaj z organizacijami združenega dela nadajevali in intenzificirali aktivnosti za nadaljnje uvejavljanje inovacijske dejavnosti, da bi kot sestavina združenega dela postala osnova za načrtovanje gospodarskega in splošnega držbenega razvoja. Nadaljevali bomo s stalnim tekočim zbiranjem informacij o inovacijskih dosežkih, s katerimi je mogoče priti do novega znanja. Na podoben način bomo vzpodbujali inovatorje pri njihovem delu z nagradami, priznanji itd.

5.3.7. Kultura

Na področju kulture bomo pospeševali dosedanje in razvijali še nove oblike umetniškega ustvarjanja, poustvarjanja in posredovanja kulturnih dobrin in skrbeli za čimbolj popolno predstavitev domače in druge umetniške ustvarjalnosti na področju gledališča, filma, raznih zvrsti glasbe, likovne umetnosti, književnosti, idr., pospeševali umetnostno vzgojo in tako prispevali k bogatitvi kulturnega življenja in doživljanja v našem okolju. Pri tem bomo posebno pozornost posvetili prepletanju kulturnih dobrin slovenskega in italijanskega kulturnega prostora.

Pri tem se bomo povezovali s kulturnimi organizacijami in skupnostmi na obalnem, primorsko - istrskem, italijanskem in širšem mednarodnem prostoru s posebnim poudarkom na zamejstvu. Ugodnejši pogoji za kulturne dejavnosti bodo dani z dokončanjem prenove gledališča v Kopru in s postopnim urejanjem drugih prostorov za kulturne dejavnosti na območju občine.

Posebno skrb bomo še naprej posvečali nadaljnjemu raziskovanju, preučevanju, varovanju, predstavitvi in oživljanju zgodovinske, kulturne in naravne dediščine in njenemu vključevanju v sodobno življenje. Pri varovanju naravne in kulturne dediščine bomo posebno pozornost posvečali uporabi, varovanju in oživljanju nekaterih izvornih imen in nazivov, ki so priča dolgoletnega sožitja Slovencev in Italijanov v tem prostoru. K temu bo v veliki meri pripomogla dejavnost varstvenih kulturnih zavodov pri prenovi in zavarovanju najpomembnejših in najbolj ogroženih kulturnih spomenikov, pri varovanju naravne dediščine in kulturne krajine. Novo pridobitev za spoznavanje kulturne in zgodovinske dediščine naših krajev predstavljajo nove oziroma prenovljene zbirke Pokrajinskega muzeja, ki bodo razširjene z oddelkom o delavskem gibanju in NOB.

Že dolgo vrsto let pereče vpašanje varovanja arhivskega gradiva bomo v tem srednjeročnem obdobju začeli reševati z urejanjem primernejših delovnih in skladiščnih prostorov za Pokrajinski arhiv. Skrbeli bomo tudi za zagotovitev boljših materialnih, kadrovskih in drugih možnosti za razvijanje kulturnih dejavnosti pripadnikov italijanske narodnosti, ustvarjalnosti samostojnih kulturnih delavcev, knjižnične, glasbene in likovne dejavnosti ter reproduktivne kinematografije.

5.3.8. Telesna kultura

Vsebinsko nalogo telesne kulture v tem obdobju bomo uresničevali tako, da bodo v največji možni meri prispevale k nadaljnjemu kakovostnemu razvoju množične športno - rekreativne aktivnosti prebivalcev občine in k večji uspešnosti ustvarjalnih naporov, predvsem v intenziviranju prizadevanj za razmah športne aktivnosti otrok in mladine.

Izpeljali bomo povezovanje sorodnih organizacij v enotno zvezo, združevali sredstva amortizacije in poenotili sistem upravljanja in vzdrževanja objektov za telesno kulturo. Pričeli bomo z izgradnjo asfaltnih igralnih površin v KS (Gradin, Pridvor, Hrvatini, Škocjan in Žusterna). V Žusterni bomo uredili kegljišče, v Ankaranu pa dogradili strelišče in trim stezo.

Večnamenski prostor na sedežu KS Semedela bomo s soglasjem krajevne skupnosti preuredili za potrebe kulturne in telesnokulturne dejavnosti ter zgradili pokrito lopo na rokometnem igrišču na Škofijah. Po programu KS Dekani in KS Marežige bomo dogradili in obnovili travnati igrišči in nekatere objekte. Obalno - kraška zveza lovskih družin bo razširila strelišče pri Šmarjah.

Na športno - rekreacijski coni Bonifika bomo posodobili atletske steze in obstoječa igrišča ter dogradili garderobe, sanitarije, dohodne poti in zaščitne ograje.

Na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za investicije v družbenih dejavnostih ter z združevanjem sredstev zainteresiranih delovnih organizacij oziroma republiške telesnokulturne skupnosti bomo pričeli z izgradnjo večnamenske dvorane in centra športov na vodi kot najpomembnejših investicij v objekte za telesno kulturo v tem obdobju. Izboljšali bomo vzdrževanje in tehnično opremljenost razpoložljivih zmogljivosti. Posebno pozornost bomo posvetili realizaciji nalog na področju informacijskega in tekmovalnega sistema, propagande, šolanja in ispolnjevanja kadrov ter urejanja nekaterih skupnih vprašanj telesne kulture s področja otroškega varstva, izobraževanja in zdravstva.

5.4. Družbeni sistem informiranja

V tem obdobju bomo z vso odločnostjo na ravni občine v okviru izvajanja samoupravnega sporazuma o sodelovanju in izvajanju skupnih nalog pri načrtovanju, vzpostavljanju in delovanju informacijskih sistemov za podporo odločanja izvajali aktivnosti ter vlagali sredstva v izgradnjo lastnih, skupnih in večnamenskih baz podatkov, kot sestavnih delov tekočih procesov in vsebine dela posameznih organov, organizacij in skupnosti ter razvijali mrežo za prenos podatkov. S temi bazami bomo podpirali procese delegatskega obveščanja in odločanja ter zagotavljali možnosti za obvladovanje družbenoekonomske reprodukcije. Povečali bomo kakovost strokovno političnega dela vsakega posameznega organa, organizacije in skupnosti ter vseh kot celote in omogočili racionalizacije administrativnega in strokovnega dela.

Ta tistem bomo gradili tako s sredstvi splošne porabe in ustreznih interesnih skupnosti na ravni občine kot s postopnim etnološkim usklajevanjem in povezovanjem že obstoječih oziroma nastajajočih sistemov v posameznih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Ta sistem bo med drugim omogočal kvalitetno delo občinski upravni organizaciji, ki jo bomo za potrebe strokovnega dela na področju družbenega planiranja in prostorskega urejanja ustanovili v občini do konca leta 1987. Ta upravna organizacija, ki bo prevzela tudi strokovna opravila, ki jih terja na ravni občine zakonodaja o družbenem sistemu informiranja, bo omogočila dosledno ločitev strokovnega in upravnega dela na citiranih področjih dela na eni strani, na drugi strani pa s postopno usposobitvijo za opravljanje vseh vrst ekonomskih, družbenih in socioloških raziskav dajala delegatski skupščini in njenim organom ter družbenopolitičnim organizacijam iztočnico za sprejemanje odločitev.

5.5. Javno obveščanje

Sredstva javnega obveščanja bodo izvajala in dograjevala programske usmeritve, ki so dogovorjene z ustanovitvenimi akti.

Zagotovljeni so osnovni pogoji za dvakrattedensko izdajo lista Primorske novice ter za njegovo vsebinsko rast, posebna pozornost pa bo posvečena izboljšanju tehničnih pogojev za njihovo izhajanje.

Radio in televizija Koper - Capodistria bosta še naprej utrjevala svojo vlogo pomembnih sredstev obveščanja v več nacionalnem prostoru. Delovala bosta za potrebe italijanske narodnostne skupnosti, ki živi v Jugoslaviji ter slovenske skupnosti v zamejstvu. Oba medija bosta dopolnjevala svojo vlogo pomembnega vira informacije za širšo italijansko javnost. Za bolj kakovostno izvajanje svojih programskih usmeritev, ki so dogovorjene v okviru RTV Ljubljana, bosta v tem obdobju izboljšala svojo ekonomsko in tehnično bazo in s tem izboljšala slušnost oziroma vidnost programov. Še nadalje si bomo zagotavljali ustrezne pogoje dela dopisništev osrednjih sredstev javnega obveščanja v republiki in državi, ki delujejo v naši občini. S tem bomo ustvarjali pogoje za zagotavljanje ustreznega odraza našega območja v sredstvih javnega obveščanja v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

5.6. Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita

Nadaljevali bomo s podružbljanjem obrambnih priprav v vseh sredinah, s težiščem na usposabljanju odgovornih nosilcev z nalogami in dolžnostmi za krepitev obrambnega sistema. Zagotavljali bomo ustvarjanje materialnih pogojev za delovanje gospodarskih in drugih dejavnosti v vojni. V krajevnih skupnostih bomo zagotavljali konstruktivno delovanje vseh subjektov na področju SLO in DS s posebnim poudarkom na samozaščitnem usposabljanju in utrjevanju potrebnih materialnih in drugih pogojev.

Materialno bomo popolnjevali organe in enote z manjkajočo opremo. Nadaljevali bomo z oblikovanjem blagovnih rezerv, predvsem pa prehrabnih proizvodov, rezerv v živem, rezerv naftnih derivatov, rezerv v zdravstvu in kmetijstvu.

V enote in štabe civilne zaščite bo vključenih približno 17 % prebivalstva. Pospešili bomo osnovno in dopolnilno usposabljanje članov, enot in štabov civilne zaščite ter uveljavljali nove programe sodobnega usposabljanja. V tem srednjeročnem obdobju

bomo skušali doseči 70 % opremljenost z osebno in kolektivno opremo, posebej pa s sredstvi zvez. Posebni poudarek bo dan zagotavljanju in vzdrževanju sredstev za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi in mirnodobnimi nevarnostmi, predvsem z radiološko - biološko - kemičnimi sredstvi (zaščitne maske, osebni zaščitni kompleti, kolektivni zaščitni kompleti itd.). Začeli bomo tudi z oblikovanjem rezerv sredstev in opreme CZ za prvih 90 dni vojne. Zagotavljali bomo skladen in enakomeren razvoj vseh komponent civilne zaščite.

V teritorialni obrambi bomo nadaljevali tehnično opremljanje, začeto v obdobju 1981-1985 s sodobnimi sredstvi in opremo, zlasti pa s sredstvi za protioklepno in protiletalsko borbo, s sredstvi zvez ter potrebnimi rezervami streliva. Ohranili bomo vzajemnost med občinami zaradi izenačevanja materialnih pogojev obrambnih priprav. Zagotavljali bomo skupno zaledno oskrbo sil teritorialne obrambe z naslonitvijo na celoten sistem zaledne oskrbljenosti. Oblikovali bomo rezerve in izgradnjo skladiščnega prostora kot sestavnega dela zagotavljanja teh zmogljivosti za druge obrambne priprave. Za učinkovito delovanje teritorialne obrambe in drugih sestavin pa tudi za zagotovitev minimalnih življenjskih in delovnih pogojev v najtežjih razmerah bomo intenzivirali aktivnosti za ureditev teritorija, zlasti pa se posvetili sanaciji, ureditvi in vzdrževanju lokalnih vodnih virov.

Težiščna naloga v tem obdobju bo usposobitev centra za opazovanje in obveščanje na občinsko pokrajinski ravni za neprekinjeno delovanje. Uredili ga bomo v prostorskem smislu ter opremili z ustrežno vrhunsko tehniko.

Realizirali bomo direktno povezavo po dohodnih poteh z občinami Južno Primorske pokrajine ter povezavo z vsaj 10 OZD, ki se v okviru svoje redne dejavnosti ukvarjajo s službo opazovanja in obveščanja. Realizirali bodo induktorske telefonske povezave po nekaterih KS in OZD, ki so pomembnejše za SLO in DS ob nastanku izrednih razmer neposredne vojne nevarnosti ali vojne. Usposobili bomo rezervni center zvez in opazovanja in obveščanja vseh v okviru ureditve teritorija z vsemi potrebnimi rezervami.

Dokončno bomo izvršili opremljanje z zadostnim številom radijskih sredstev, kompaktilnih z enotnim sistemom zvez po vertikali do republike in horizontali med občinami v posameznih KS in OZD. Izpopolnili bomo tudi sistem vizualnega opazovanja ter izvršili posodabljanje njegove tehnične opremljenosti.

Poleg usposabljanja za posamezne sestavine SLO in DS (CZ, vojne zveze, služba opazovanja in obveščanja, usposabljanja mladine) bomo posvečali posebno skrb usposabljanju in opravljanju nalog narodne zaščite ter usposabljanju delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, ki so predvidene po vojni sistemizaciji. Posebna pozornost bo dana usposobljenosti načelnikov, namestnikov ter pomočnikov načelnikov narodne zaščite v vseh sredinah. Izpopolnjevanje organizacije narodne zaščite bo privedlo tudi do skladnosti njene organiziranosti z novim organizacijsko mobilizacijskim razvojem teritorialne obrambe. Pri opremljanju narodne zaščite z materialnimi sredstvi bomo izrabili predvsem v občini že obstoječa sredstva, zlasti orožje.

Temelj materialnega opremljanja vseh sestavin SLO in DS, vzgoje, urjenja, usposabljanja in specializacije njihovih pripadnikov ter same organizacije dejavnosti bo samoupravni sporazum o izvajanju skupnih nalog na teh področjih. 15 % tako zagotovljenih sredstev bo uporabljeno v samih temeljnih sredinah. Sredstva za osebne dohodke delavcev ter struktur bo zagotavljal proračun.

Važen element in pogoj samozaščitnega ukrepanja bo še naprej zakloniščna politika, ki bo ohromila že uveljavljene elemente.

6. UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO OKOLJA

6.1. Cilji v zvezi z urejanjem prostora in varstvom okolja

Realizacija zastavljenih temeljnih družbeno - političnih in gospodarskih ciljev je neposredno soodvisna tudi od načrtnega usmerjanja prostorskega razvoja in gospodarjenja s prostorom.

Skladno z dolgoročnimi zasnovami iz dolgoročnih planov SR Slovenije in občine Koper bomo pri opredelitvi razvoja poselitve izhajali iz koncepta in politike policentričnega razvoja poselitve.

Na področju urejanja prostora in varstva okolja bomo nadljevali v preteklosti pričete aktivnosti za odpravo najbolj kritičnih komunalnih, prometnih in ostalih problemov v prostoru ter onemogočili nastajanje novih.

Na osnovi usmeritev ter globalnih okvirov prostorskih sestavin dolgoročnega plana bomo pri organizaciji dejavnosti v prostoru težili k uravnoteženi zastopanosti vseh interesov, ki so prisotni v prostoru, ob upoštevanju njihovega družbenega pomena, še posebej pa uveljavljali širše družbene interese glede smotrne rabe in varstva okolja.

V okviru zasnove omrežja naselij in funkcij naselij v omrežju naselij bomo krepili vlogo naselja Koper kot občinskega središča in mesta Koper v somestju Koper - Izola - Piran kot središče širšega regionalnega pomena.

Razvoj lokalnih in pomembnejših lokalnih središč bomo v tem planskem obdobju omogočili z izboljšanjem in kvalitativnimi dopolnitvami oskrbnih in storitvenih dejavnosti v okviru potreb in materialnih možnosti.

Manjša lokalna središča, kot nosilce oskrbnih funkcij širšega gravitacijskega območja na podeželju, bomo krepili s takimi posegi, ki bodo omogočili ohranjanje sedanjega vzorca poselitve, zmanjšanje depopulacije podeželja ter vzdrževanje števila kmečkega prebivalstva vsaj na sedanji ravni.

Pri usmerjanju stanovanjske in komunalne izgradnje bomo usmerjali novogradnje na razvojno opredeljena območja po načelih intenzifikacije rabe prostora in začete ali zgrajene družbene in komunalne infrastrukture ter po načelu oblikovanja območij v zaključene celote.

Za uresničevanje planiranega razvoja v naseljih je potrebno pravočasno pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč ter preprečevanje neusmerjenega prometa z zemljišči, kar bomo preprečevali z doslednim izvajanjem urbanistične, zemljiške in komunalne politike.

Možnosti za pridobivanje novih stanovanjskih površin bomo izkoristili v okviru prenove stanovanjskega fonda v historičnem mestnem jedru, kakor tudi s posegi v obstoječa starejša stanovanjska območja, ki niso racionalno izrabljena z nadzidavami, adaptacijami podstrešij in podobnimi posegi.

Za izgradnjo industrijskih in drugih gospodarskih objektov oziroma razširjanje obstoječih industrijskih kapacitet, bodo zagotovljene potrebne površine, prvenstveno v okviru obstoječih industrijskih območij, ter deloma na novih površinah, ki jih bo narekoval nadaljnji gospodarski razvoj posameznih dejavnosti, pri čemer bomo dosledno upoštevali vse omejitve, ki jih narekujejo načela varovanja okolja.

Maksimalno bomo varovali kmetijske površine, predvsem pa tista kmetijska zemljišča, ki so trajno namenjena za kmetijsko proizvodnjo. Učinkovito gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči bomo dosegli z uresničevanjem dolgoročnih razvojnih programov, ki so usmerjeni v intenzifikacijo proizvodnje. Kmetijska zemljišča bomo izboljšali z agro in hidro melioracijami ter komasacijami, povečali kmetijske površine, ki so trajno namenjene za kmetijsko proizvodnjo (1.omočje).

Pri urejanju prostora, njegovi izrabi in gospodarjenju na območjih in objektih kulturne in naravne dediščine bo prednostna naloga varovanje in delno tudi saniranje posameznih zvrsti kulturne in naravne dediščine.

Nepremične dele kulturne dediščine in njihove pritikline ter nepremične dele naravne dediščine, ki imajo posebno kulturno, znanstveno, zgodovinsko ali estetsko vrednost, bomo v tem srednjeročnem obdobju razglasili za kulturni in zgodovinski spomenik oziroma naravno znamenitost.

Med temeljnimi nalogami tega srednjeročnega obdobja je opredeljeno tudi varstvo okolja v smislu varovanja okolja pred škodljivimi snovmi in vspejbanje razvoja sodobnih surovinsko in energetske varčnih in čistih tehnologij ter selektivne sanacije obstoječih tehnologij ter drugih žarišč onesnaževanja okolja. Skladno s temi usmeritvami bodo vse investicije preverjene detaljno v fazi priprave investicijskih programov in prostorskih izvedbenih aktov.

Izvajanje nalog varstva okolja bo narekovalo nastavitve novih in izpopolnitev obstoječih informacijskih osnov o emisijah škodljivih snovi ter stanju kakovosti okolja pa tudi pripravo drugih strokovnih podlag, ki so bistvenega pomena za izdelavo sanacijskih programov.

Na osnovi določil dolgoročnega plana občine Koper bomo sprejeli ustrezne prostorske izvedbene akte kot osnovo za operativno uresničevanje določil nove prostorske zakonodaje pri posegih v prostor.

V prostorskih izvedbenih aktih bomo obdelali tiste cilje, ki izhajajo po eni strani iz usmeritev dolgoročnega plana, po drugi strani pa iz konkretnih opredelitev družbenega plana kot odraza projekcije prostorskih potreb posameznih uporabnikov prostora.

6.2. Prostorska organizacija dejavnosti in namenska raba prostora v območjih, kjer so predvidene naloge v zvezi z urejanjem prostora

Organizacija dejavnosti v prostoru, namenska raba prostora in določila za izvajanje nalog v planskem obdobju, temeljijo na usmeritvah dolgoročnega plana.

Planirani posegi v prostor in naloge v zvezi z urejanjem prostora so opredeljeni po posameznih področjih dejavnosti.

6.2.1. Kmetijstvo

Urejanje družbene in družbeno organizirane proizvodnje na kmetijskih zemljiščih z agro operacijami na naslednjih območjih:

- hidromelioracije 390 ha Mikilinica, Buželovica, Dragonja, Bertoki, Vanganelška dolina, Pridvor - Vanganel, del Dekanske doline;

- komasacija 220 ha: Dragonja, Lopar, Kaverljag - Dobrave;

- namakanje 483 ha: ragonja, pod Pradami, nad Lamo, Dekanska dolina, Bertoki, Vanganelška dolina, Pradisjol;

- agromelioracije 560 ha: Urbanci, Škofije, Kubed pred vasjo, Butari, Boršt, Sirči, Pavliči, Lopar, Tomaž - Šantoma, Krkavče, Črni kal, Premančan I/III, Marezige - Sabadini, Sermin, Kolembini, Kolomban, - Lovran, Kaverljag - Dobrave, Gradin, Vale, Gradin - Zasade, Gračišče, Brda, Belvedur, Ankaran - Debeli rtič, Rožar, Trebeše pred krožiščem, Trebeše pred vasjo, Beli kamen Pridvor - Kubedska varda, Plavje - Badiha, Truške, Zabavlje;

Agro operacije oljčnih nasadov so predvidene na naslednjih območjih: Hrvatini - Elerji, Plavje - Badiha, Dekani, Osp - Gabrovica, Pečki - Pridvor, Čerej - Žburga, Potok - Montinjan, Sabadini, Lopar - Zabavlje - Popetre, Babiči - Čentur, Manžan - Grinjan, Gažon - Šmarje - Kaverljag in Krkavče.

Na vseh območjih agro operacij bodo investitorji in Kmetijska zemljiška skupnost izvajali menjavo kmetijskih zemljišč in pridobivali zemljišča za potrebe družbene in družbeno - organizirane proizvodnje.

Za dolino Dragonje bodo skladno s programom intenzifikacije pridelovanja hrane, pripravljene variantne rešitve in držbeno najustreznejša varianta bo sprejeta v procesu planiranja.

Nadomestna zemljišča opredeljena za prvo območje se bodo usposobila v Vanganelški dolini (Žburga) in na delu Vanganelške doline v smereh Bonini - Potok.

6.2.2. Gozdarstvo

Naloge na področju gozdarstva bodo usmerjene v obnovo 42 ha gozdov, melioracijo 228 ha gozdnih površin in nego 157 ha gozdov, pri čemer bo gospodarjenje z gozdovi prilagojeno stopnji varovalne vloge gozda: varovanje tal pred erozijo, zaščita pitne vode, itd.

6.2.3. Stanovanjska gradnja

Stanovanjska gradnja bo v tem srednjeročnem obdobju usmerjena v nadaljevanje začetnih stanovanjskih območij in zaključevanje obstoječih stanovanjskih območij ter prenavo brez odpiranja novih stanovanjskih sosek. Predvidena izgradnja 1406 stanovanjskih enot na območjih Žusterna III, Prade, Ankaran, Vojkovo nabrežje, Za gradom, Dekani, Škofije, Kappel - Novaki in Hrastovlje ter prenavi in individualni stanovanjski gradnji na ostalem zalednem prostoru občine je opredeljena kot naloga, s katero se bo delno odpravil stanovanjski primanjkljaj iz leta 1981 in zagotovilo potrebno število stanovanj za povečano število prebivalcev.

Za planirano število stanovanj bomo morali pravočasno pridobiti, pripraviti in opremiti stavbno zemljišče za nemoten potek gradnje, za kar bomo pravočasno izdelali prostorske izvedbene načrte.

Gradnjo posameznih objektov ali skupin objektov v ureditvenih območjih naselij izven ureditvenega območja mesta Koper bomo skladno z usmeritvami dolgoročnega plana usmerjali v oz. ob obstoječi zazidavi in zaključevanju začetih zazidav skladno z racionalno rabo, intenzifikacijo površin ter krajinskimi in kulturno ter naravovarstvenimi izhodišči.

6.2.4. Centralne dejavnosti

Prednostna naloga v zvezi s prostorsko organizacijo teh dejavnosti je v zagotovitvi primerne stavbnega zemljišča in skrb pred nesmotrno pozidavo, kar bomo lahko dosegli s pravočasno pripravo in sprejemom prostorskih izvedbenih aktv. Z ozirom na omejene materialne možnosti so naloge pretežno usmerjene v kvalitativne izboljšave, manj pa v novogradnjo, in sicer:

- trgovina, oskrba: izgradnja centralnega skladišča pod Serminom, oskrbno - storitvene dejavnosti v vseh naseljih in območjih, kjer bo izražen interes in potrebe ob zagotovljenih materialnih možnostih, izgradnja prodajnega centra ob Ljubljanski cesti;
- šolstvo, varstvo: izgradnja šole Prade, osnovne šole za razredno stopnjo v Ankaranu, telovadnica v historičnem mestnem jedru, učne delavnice za potrebe Srednje prometne in kovinarske šole, vzgojnovarstvena ustanova v Škofijah in Kopru z italijanskim učnim jezikom;
- socialno skrbstvo: adaptacija doma za ostarele občane v Kopru Za gradom;
- sodstvo: nadaljevanje izgradnje 1.faze sodnega poslopja v Kopru;
- družbeno - politične organizacije: ureditev območja - naselja mladinskih delovnih brigad - Vanganel;
- kultura: dokončanje prenove gledališča v Kopru, delovni in skladiščni prostori Pokrajinskega arhiva;
- telesna kultura: nadaljevanje izgradnje ŠRC na Bonifiki v Kopru, izgradnja večnamenske dvorane na Bonifiki, otroški igralni park na Bonifiki, center športov na vodi v Kopru, razširitev strelišča v Šmarjah.

6.2.5. Proizvodne in servisne dejavnosti

Razvoj proizvodnih in servisnih dejavnosti bo v planskem obdobju usmerjen predvsem v širitev in tehnološko izboljšavo sedanjih proizvodnih organizacij in sicer pretežno na sedanjih območjih. Za prostorski razvoj proizvodnih dejavnosti bomo zagotovili stavbna zemljišča, ki so v ta namen opredeljena skladno z namensko rabo na kartah ter določili pogoje za urejanje sedanjih stavbnih zemljišč na naslednjih območjih:

- industrijska cona Sermin;
- obrtna cona Ankaran, Škofije;
- industrijska cona Lama - Iplas;
- carinska cona v skladu z določili zakonodaje in programi.

6.2.6. Gradbeništvo

Prednostna naloga v planskem obdobju je preselitev betonarn DO gradbeništva na širšo lokacijo laporokopa Sermin skladno z usmeritvami dolgoročnega plana.

Pridobivanje kamnitih agregatov bo potekalo na lokacijah obstoječih kamnolomov z nalogo sprotne sanacije izkoriščenih površin.

Za pridobivanje sivega kamna (peščenjaka) je opredeljena površina na območju k.o. Hribi v KS Škofije in sanacijska dela s sprotnim izkoriščanjem sivega kamna na območju opuščene obstoječega kamnoloma v KS Hrvatini.

6.2.7. Turizem

Za razvoj turizma so podane prostorske možnosti na območju Debelega rtiča, za kar je predhodno potrebno urediti komunalno infrastrukturo, izvesti sancijske posege in ukrepe za izboljšanje kvalitete morja in sanirati obalo za zagotovitev ustreznega kopališkega potenciala

Razvoj turističnega gospodarstva na območju Žusterne je prostorsko možen in opredeljen ob pogoju usklajenosti z drugimi uporabniki prostora in namenske rabe.

Da bi oblikovali celovito turistično ponudbo, bomo pristopili k urejanju in izgradnji marine v akvatoriju Koprskega zaliva z optimalno kapaciteto in tehnično rešitvijo.

Prednostno bomo valorizirali zgodovinske in kulturne posebnosti mesta Koper, Hrastovelj in Poljan pri Pomjanu.

6.2.8. Promet in zveze

V planskem obdobju bomo za razvoj teh dejavnosti zagotovili in izdelali ustrezne prostorske izvedbene akte za realizacijo opredeljenih nalog in posegov v prostor.

1. Luka - nasipavanje pomola II in III, izkopavanje bazena II in III, dograjevanje operativnih obal, izgradnja ostale prometne in komunalne infrastrukture.

Ob posegih na pomolu III je sočasno potrebno pristopiti k nadomeščanju odstranjenih kopaliških mest in privezov skladno z usmeritvami dolgoročnega plana.

2. Prometni terminal in tovorna železniška postaja - nadaljevanje izgradnje avtobusne postaje, povečanje zmogljivosti tovarne, lokotvorne in glavne potniške postaje ter ranžirne grupe tirov, gradnja tirnih naprav za čiščenje in popravilo voz na tovarni postaji v Koper.

3. Območje Interevropske - nadaljevanje izgradnje ferry terminala, površin za kamionski promet in kontejnerskega depoja, izgradnja skladiščnih površin in pripravljala dela za izgradnjo poslovnega objekta.

4. Ostala območja - postopna preselitev servisnih delavnic DO Slavnik na območje ob vzhodni vpadnici
- izgradnja I.faze servisno - proizvodnega objekta DO Agroservis v industrijskem območju pod Serminom.

5. Cestno omrežje - izgradnja odsekov na magistralnih cestah: rekonstrukcija obalne ceste od križišča Ankaran do priključka Koper ter izgradnja tretjega pasu Črni kal.

- izgradnja in ureditev lokalnih cest:

- cesta Žusterna - bolnišnica Izola (cesta A)

- ureditev cestnega dostopa na priključku Bertoki, obalne ceste na lokalno cesto na odseku med priključkom Bertoki do odcepa za Istrabenz

- rekonstrukcija križišča Ljubljanska cesta - Ogrlica

- izgradnja ceste C v Žusterni III

- ureditev mestne obvoznice.

6.2.9. Energetika

6.2.9.1. Oskrba z električno energijo

- ojačitev obstoječe RTP Koper 110/20 KV, izgradnja nove RTP 110/20 KV Dekani ter uvedba 20 KV napetosti z vgraditvijo transformatorja 110/20 KV ob obstoječi RTP Dekani;

- izgradnja daljnovoda 2 x 110 KV Divača - RTP Koper (dvosistemski) ob trasi bodočega 400 KV daljnovoda.

6.2.9.2. Oskrba z naftnimi derivati

- širitev skladišč naftnih derivatov Petrol - Istrabenz na Serminu na jugozahodni in severozahodni strani pod pogojem, da bodo predhodne strokovne raziskave opredelile možnost razvojnih programov.

6.2.10. Vodno gospodarstvo

Na področju varstva pred škodljivim delovanjem voda je predvideno:

- posegi v dolini Dragonje za zagotovitev potrebne količine vode za namakanje ter izredni potrebni ukrepi za preprečitev poplav, katerih način in obseg bo dokončno opredeljen z izdelavo variantnih opredelitev možnosti intenzivnega pridelovanja hrane in varovanja območja pred poplavami, tako da bo skozi javno verifikacijo ponujenih rešitev, po poti samoupravnega odločanja, izbrana najoptimalnejša rešitev.

- ureditev Dragonje
- gradnja malega zadrževalnika za zadrževanje vode in zadrževalnik Tomaž
- regulacija površinskih vodotokov: Dragonja, Lazaret, Krkavški potok (rekonstrukcija), hudourniki na področju Mikelinica in Buželovica
- ukrepi na območju Ankaranskega hudournika, doline Dragonje, doline Paderne, doline Malinske, Movraške in Smokviške vale za varstvo pred poplavami
- zavarovanje virov pitne vode
- postopna sanacija Škocjanskega zatoka.

6.2.11. Komunalne dejavnosti

6.2.11.1. Oskrba z vodo

Na področju vodne oskrbe, ki že postaja omejitveni faktor razvoja obalnih občin, so prvenstvene naloge v tem obdobju:

- zagotavljanje novih vodnih virov z izgradnjo I. etape Primorskega vodovoda, novo zajetje Rižane s črpališčem, vodarne in tranzitnega cevovoda Rižana - Koper;
- gradnja primarnih vodovodnih naprav na osnovnem vodovodnem sistemu;
- hidrogeološke raziskave izvira Rižane;
- primarne vodovodne naprave na višinskih predelih v KS Črni kal, Gračišče, Marezige in Pobegi - ežarji;
- izgradnja črpališč v Žusterni III, Pridvoru, Ankaranu in pojačanje črpališč v Semedeli, Pobegih - Čežarjih, Pridvor - Čežarjih in Bošamarinu.

6.2.11.2. Kanalizacijsko omrežje in naprave

Prednostno nalogo predstavlja izgradnja II. faze centralne čistilne naprave s kapaciteto 100.000 EE na območju obstoječe lokacije, pri čemer bo možno zagotoviti 60% čiščenje.

Z izgradnjo te faze čistilne naprave bo možna tudi sanacija morja v tem delu Koprškega zaliva, ki je danes onesnažen zaradi neprečiščenih odplak.

Izgradnja ali modernizacija naprav za čiščenje industrijskih opadnih voda je predvidena na industrijskih območjih Lame, Iplasa, Tomosa ter pogoj za vsa nova industrijska območja oz. objekte.

V okviru komunalne dejavnosti je predvidena tudi naloga razširitve pokopališča v Škocjanu.

6.2.11.3. Odlagališče odpadkov

V planskem obdobju se bo reševalo odlaganje komunalnih odpadkov z začasnimi odlagališči na Lazaretu in Pridvoru.

6.2.11.4. Komunalni privezi

Izgradnja I. faze komunalnih privezov v akvatoriju Koprškega zaliva.

6.2.12. Sakralni objekt

Izgradnja bo na območju Za gradom za približno 150 obiskovalcev.

6.2.13. Naravna in kulturna dediščina

Območja in objekti naravne in kulturne dediščine, ki so pomembna za dolgoročni razvoj, so opredeljena v dolgoročnem planu občine Koper ter kot dobrine splošnega pomena predstavljajo tudi tiste prostorske sestavine, ki so zaradi pomembnosti vpliva na skladen razvoj družbenopolitičnih skupnosti, obvezno izhodišče za pripravo srednjeročnega plana.

Dediščino obravnavamo v aktivni vlogi kot vzpodbudo in možnost kvalitetnega razvoja, ne pa kot zgolj omejitev v možnostih razpolaganja s prostorom; izpostavljeni morajo biti vidiki njene specifične uporabe in možnosti vključevanja v razvojne smeri in interese. Razvojne usmeritve v strokovnih podlagah opredeljujejo možnosti razvoja, z varstvenega vidika. Soočiti jih je treba strokovno, ustvarjalno, z drugimi interesi v prostoru ter aktivno vključiti v načrtovanje posegov in drugih aktivnosti. Predvsem je treba pri usmerjanju oblike produkcije, rasti in oblike naselij in oblikovanju krajine kot celote težiti k ohranjanju krajinske identitete in kontinuitete ter varovanju objektov in območij naravne in kulturne dediščine. Le s primerno rabo lahko varujemo in ohranjamo dediščino, normativno varstvo mora predstavljati le pravno obvezo za določitev odgovornosti družbeno politične skupnosti, imetnikov in uporabnikov dediščine.

Strokovne podlage za dolgoročni in srednjeročni plan predstavljajo tudi obvezna varstvena izhodišča za izdelavo programskih zasnov, ki pa bodo dopolnjena s strokovnimi osnovami za razglasitev naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov. Prav tako je strokovne podlage, dopolnjene z detajlnejšimi analizami in usmeritvami, potrebno upoštevati pri izdelavi izvedbenih prostorskih aktov.

Nosilci planiranja bodo v planskih aktih opredelili oceno ogroženosti naravne in kulturne dediščine v primeru naravnih nesreč in drugih izrednih razmerah. V srednjeročnem obdobju bo MZVNKD Piran izdelal strokovna izhodišča za ukrepe na območjih in objektih, ki bodo razglašeni za naravne znamenitosti in kulturne spomenike v primeru izrednih razmer. Ukrepe morajo dodeliti in vnesti v obrambne in varnostne načrte imetniki upravljalci, krajevne skupnosti in druge skupnosti.

6.2.14. Naloge v zvezi z urejanjem

Na podlagi obveznih izhodišč dolgoročnega plana SR Slovenije, obveznih izhodišč in usmeritev dolgoročnega plana občine Koper in skladno z dogovorom o temeljih družbenega plana občine bomo v srednjeročnem obdobju 1986-1990 za uresničitev opredeljenih ciljev in usmeritev opravili naslednje naloge:

- za dolino Dragonje pripravili variantno opredelitev možnosti intenzivnega pridelovanja hrane in varovanja območja pred poplavami z ovrednotenjem ekonomskih posledic in posledic na okolje vsake od predlaganih variant. Družbeno najbolj ustrezna varianta bo izbrana v procesu planiranja pred sprejetjem prostorskega izvedbenega akta;
- dopolnitev urbanistične zasnove mesta Koper s primerjalno oceno urbanih stroškov za posege na območja, kjer bodo podane alternativne rešitve;
- priprava strokovnih podlag za razglasitev naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov;
- priprava strokovnih podlag za dolgoročno rešitev odlaganja komunalnih odpadkov;
- izdelava prostorskih izvedbenih aktov skladno z usmeritvami dolgoročnega plana občine;
- priprava ustreznih geodetskih podlag za prostorske izvedbene akte;
- na območjih razpršene gradnje izven ureditvenih območij drugih naselij bodo posamezni posegi podrobneje opredeljeni s prostorskimi ureditvenimi pogoji;
- priprava strokovnih podlag za prostorske izvedbene akte za območja kompleksne graditve ali prenove, ki je predvidena v obdobju 1991-1995.

6.3. Programske zasnove

Na območjih, kjer se bo izvajala kompleksna graditev ali prenova ter drugi večji posegi v prostor in bo zanje izdelan prostorski izvedbeni načrt, sprejemamo sledeče programske zasnove.

1. HISTORIČNO MESTNO JEDRO Z VPLIVNIM OBMOČJEM

6.3.1. Območje med Jadro klubom in Semedelsko cesto

L e g a jugozahodni rob mesta, ki vključuje pretežno najožji obalni prostor

P o v r š i n a na 10,5 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno izgradnji in ureditvi:

- centra športov na vodi, ki je predviden na nabrežju JM z razvojem maritimnega dela in kopenskega dela v smeri Luke,
- kopališča s preureditvijo in širjenjem proti zahodu,
- pomola s sanacijo parkovnega zelenila in ureditev peš povezave ter platoja za prireditve na prostem,
- parterne ureditve Ukmarjevega trga,
- ureditve obale pred Triglavom,
- parka s širitvijo proti jugu,
- razširitvi tržnice,
- parkirnih prostorov ob tržnici in taxi službi,
- večnamenski dvorani na območju med Semedelsko cesto in Ogrlico in
- benzinskemu servisu.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Potrebna je sanacija obvozne ceste po opredeljenem urbanističnem profilu, ki je predviden za končno rešitev, vključno s postajališči. Predvidena je širitev obstoječega parkirišča za tržnico.

Predvidena je izgradnja telefonske kableske kanalizacije in položitev kabla od Kolodvorske ul. preko Ljubljanske do Semedelske vpadnice.

Predvidena je izgradnja TP za potrebe večnamenske dvorane, izvedba kableskega razdelilnega NN omrežja, ureditev javne razsvetljave. Obstoječe nadzemno omrežje se pokabli. Za območje Ukmarjevega trga je potrebna izgradnja TP, ki nadomešča obstoječa TP Koper II, s tem se povezuje sanacija VN omrežja za to območje.

Vodna preskrba je možna z navezavo na razdelilno omrežje ob Semedelski vpadnici in ŠRC. Zavarovanje obravnavanega območja pred poplavi je potrebno na območju od Ukmarjevega trga do tržnice.

Predvidena je sanacija in dograditev komunalnih naprav.

U s m e r i t v e

Pri oblikovanju objektov se morajo upoštevati značilni elementi avtohtone arhitekture.

Ob robu mestnega jedra morajo tlorisi stavbnih mas upoštevati funkcijske povezave z historičnim mestnim jedrom.

Upoštevati je treba varstvene režime za naselbinsko in vplivno območje historičnega mestnega jedra Koper, ki vključuje tudi del koprškega akvatorija.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Predvidena je etapna izgradnja in urejanje območja, ki mora izhajati iz smiselnega zaključevanja funkcionalnih in prostorskih enot.

N a č i n i urejanja

Ureditveni načrt.

6.3.2. Obvoznica

L e g a

Obravnavano območje s traso obvoznice se nahaja na severnem robu mesta med Vergerijevim trgom in trgom pred dijaškim domom.

P o v r š i n a

Območje obvoznice vključuje poleg cestnega telesa tudi najožji obcestni prostor s skupno površino cca 5 ha.

Prostorska organizacija in program

Programska zasnova obravnava:

1. obvoznico, ki daje s predlagano traso možnost povečane in izboljšane dostopnosti mestnega središča,
2. ureditev najožjega obcestnega prostora na južni strani ceste, kjer obvoznica tangira mestne površine.

Infrastrukturno omrežje in naprave

Obravnavan odsek obvozne ceste predstavlja del nove trase obvozne ceste, ki se navezuje na obstoječo cesto P. Lumumbe in na Cankarjevo cesto pri dijaškem domu. Peš hodnik je predviden na zunanji strani obvoznice. Komunalne naprave se navežejo na obstoječe komunalno omrežje.

Zaporednost izvajanja

1. faza obvozne ceste je odsek med Vergerijevim trgom in trgom pred dijaškim dopomom. Končna faza (po planskem obdobju) je podaljšanje obvozne ceste do vhoda II, kjer se naveže na vzhodno vpadnico.

Usmeritve

Urbanistični profil obvoznice je 7 m široko cestišče s hodnikom na zunanji strani, kjer se odpirajo vedute na morje. Na notranji strani v kontaktu z mestom je predvidena ureditev odprtega prostora kot likovna in funkcionalna dopolnitev obcestnega pasu skladno s predvidenimi funkcijami. Z ustrezno tehnično izvedbo ceste mora biti zagotovljena ohranitev mestnega obzidja.

Način urejanja

Ureditveni načrt

6.3.3. Posamezni kareji v historičnem mestnem jedru

Legenda

Območje historičnega mestnega jedra

Površina

Manjša območja za posamezne objekte

Prostorska organizacija in program

Na posameznih območjih je predvidena:

- izgradnja telovadnice za potrebe šol usmerjenega izobraževanja,
- ureditev poslovnih in skladiščnih površin za potrebe Pokrajinskega arhiva,
- izgradnja vrtca za otroke z italijanskim učnim jezikom in
- drugi manjši posegi.

Infrastrukturno omrežje in naprave

Posamezni objekti se bodo navezovali na obstoječo prometno omrežje historičnega mestnega jedra. Potrebna je sanacija obvozne ceste, ureditev mirujočega prometa ter razširitev peš con.

Telefonsko omrežje se navezuje na obstoječe električno omrežje. Za posamezne posege bo možna navezava na obstoječe električno omrežje. Za območje Ukmarjevega trga in Verdijeve ul. je potrebna izgradnja TP, ki bo nameščala obstoječo TP Koper II v Luki. Z izgradnjo te TP je povezana tudi sanacija VN omrežja za to območje.

Za vodno oskrbo je potrebna postopna obnova razdelilnega omrežja in izgradnja krožne povezave po obvoznici.

Predvidena je priključitev posameznih objektov na obstoječe kanalizacijsko omrežje.

U s m e r i t v e

Vsi posegi v historičnem mestnem jedru morajo praviloma upoštevati take horizontalne gabarite, ki bodo ohranjali ulične črte, ulične razširitve, trge in značilno tlorisno mrežo naselja. Vertikalni gabariti morajo biti taki, da se vklapljujejo v značilno členjeno strukturo, ohranjajo značilno silhueto mestnega jedra ter karakteristične vedute. Ob glavnem uličnem križu in trgih morajo biti posegi s tako vsebino, ki ohranjajo identiteto posameznih ambientov skladno z rabo celotnega mestnega jedra. Pri oblikovanju objektov se morajo upoštevati značilni elementi (tipološko in materialno) autohtone arhitekture.

Pri posegih je treba upoštevati II. varstveni režim in I. valorizacijsko stopnjo za arheološko območje, ki obsega celotno historično mestno jedro.

Upoštevati je potrebno varstvene režime za naselbinsko območje historičnega mestnega jedra.

Načrtovati je treba ustrezno število zakloniščnih mest.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja naj bi se izvajala tako, da bi se smiselno zaključevale načete prostorske strukture.

N a č i n i urejanja

Ureditveni načrt

6.3.4. Obala Koper - Slavnik

L e g a

Območje najožjega obalnega prostora med novo Smedelsko cesto in staro Smedelsko cesto s pripadajočim akvatičnim prostorom (izvzeto je območje, ki ga obravnava ureditveni načrt za območje od Jadro kluba do Smedelske ceste z večnamensko dvorano v ŠRC

P o v r š i n a 14 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno za:

- ureditev obalne promenade s spremljajočimi objekti (gostinski program),
  - ureditev prostora za javne prireditve,
  - ureditev komunalnih privezov za potrebe domicilnih prebivalcev ob starem mandraču v Kopru,
  - marino s kapaciteto 550 privezov in spremljajočimi objekti v skrajnem jugozahodnem delu Smedelskega zaliva.
- Funkcionalna površina kopnega dela leži med staro Smedelsko cesto in novo Smedelsko vpadnico. Zimovanje plovil in servisiranje je predvideno izven obravnavanega območja.

Potrebna je izgradnja TP in VN priključka v marini. Območje se naveže na obstoječe razdelilno vodovodno omrežje. Kvalitetna oskrba z vodo je pogojena z izgradnjo rezervoarjev in črpališč za potrebe širšega območja ter ojačitvijo in rekonstrukcijo omrežja.

Kanalizacijsko omrežje se priključi na obstoječi glavni zbiralnik Koprja. Urejena mora biti dokončna obramba območja pred visokim nivojem morja z izgradnjo obrambnega nasipa na koto 2,5 m od hotela Triglav do Badaševice.

U s m e r i t v e

Predvidene ureditve morajo biti sestavljene v smislu obogatitve prostora obalne promenade ter logičnega nadaljevanja razvoja mesta.

Poudarjena mora biti atraktivnost javnega parternega programa. Glede na omejitve, ki izhajajo iz varovanja krajinske slike Koprja, ki ležijo v vplivnem območju ne smejo presežati gabariti višine pritličnih objektov.

Pri posegih je treba upoštevati varstvene režime za naselbinsko in vplivno območje historičnega mestnega jedra, ki vključuje tudi del Koprškega akvarija.

Potrebno je načrtovati ustrezno število zakloniščnih mest skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja naj bi se izvajala etapno in sicer 1. etapa bi obsegala urejanje akvatorija za izgradnjo marine in komunalnih privezov ter obalne promenade.

N a č i n urejanja

Zazidalni načrt

6.3.5. Športno-rekreacijska cona (ŠRC)

L e g a

Del območja ŠRC in sicer površina, ki leži ob Ljubljanski cesti, Ogrlici in ulici 15. maja, je območje igralnega parka na zahodni strani ŠRC.

P o v r š i n a 11,75 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Program ureditve območja obsega:

- ureditev spremljajočih objektov ob obstoječem stadionu (tribuna v gradnji za kapaciteto cca 2.200 gledalcev),
- poslovne prostore z javnimi programi v pritličjih, ki ustvarjajo poslovni rob ob Ljubljanski cesti,
- parkirišče za osebna vozila,
- parkovno zelenilo,
- igralni park s površino 2 ha za organizirane in vodene igre otrok do starosti 12 let in
- dovozne poti ter osrednjo glavno peš komunikacijo, ki poteka skozi ŠRC.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave.

Prometno je ŠRC dostopna z ulice 15. maja, kjer je neposredno ob vstopu predvidena večja površina za mirujoči promet. Glavni peš dostopi so predvideni s smeri Smedelske ceste, Ogrlice in Ljubljanske ceste ter iz smeri vzhod-zahod.

Območje se bo navezovalo na obstoječe telefonsko omrežje ob Ljubljanski ulici.

Območje se bo navezovalo na obstoječe VN omrežje ob Ljubljanski ulici. Predvidena je izgradnja transformatorske postaje. Območje se priključi na obstoječe razdelilno vodovodno omrežje. Predvidena je navezava območja na obstoječe kanalizacijsko omrežje in naprave.

U s m e r i t v e

Urbanistična ureditev mora upoštevati urbanistično oblikovalska izhodišča za oblikovanje prostora ob glavni mestni vpadnici, Ljubljanski cesti v smislu oblikovanja homogene urbane celote.

Pritličja objektov, ki so orientirani na Ljubljansko cesto nosijo javne programe ter ustvarjajo poslovni rob ob mestni vpadnici Vertikalni gabarit je max P + Z.

Posebna skrb mora biti posvečena parternim ureditvam odprtega prostora. Prostor med vpadnico in med objekti je potrebno ozeleniti (na mestih, kjer dopuščajo prostorske možnosti je predviden drevored). Upoštevati je potrebno varstvenne režime za naselbinsko in vplivno območje historičnega mestnega jedra.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest skladno z zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Območje se bo urejalo v več fazah. Prva etapa realizacije programov vključuje ureditev tribun ob stadionu, dokončanje športnih terenov, ureditev mirujočega prometa ter ureditev igralnega parka.

N a č i n urejanja

Zazidalni načrt.

6.3.6. Prometni terminal

L e g a

Območje leži med Ljubljansko cesto, Ankaransko cesto, Kolodvorsko cesto in priključkom Koper.

P o v r š i n a 22,75 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje prometnega terminala je namenjeno razvoju dejavnosti, ki so vezane na potniški promet, kakor tudi drugim javnim programom ob Kolodvorski cesti in ob Ankaranski cesti. V srednjeročnem obdobju bo realiziran program DO Slavnik, ki obsega poslovni objekt Slavnik, parkirišče avtobusov in negovalnico (dnevna nega) avtobusov. Predvidena je tudi razširitev obstoječe avtobusne postaje. Poslovni prostori z javnim programom so predvideni v nizu ob Kolodvorski cesti in deloma ob Ljubljanski cesti. V to bo vključen tudi poslovni objekt DO Tomos s prodajno servisnim programom. Za ostalo območje programi niso podrobneje definirani, realizacija tega dela je predvidena kot nadaljevanje izvajanja zazidalnega načrta v naslednjem srednjeročnem obdobju.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Prometno se območje terminala navezuje na mestno vpadnico - Ljubljansko cesto, Ankaransko cesto in Kolodvorsko cesto, katera povezuje prometni terminal direktno z mestom. Predvidena je ureditev Kolodvorske ceste, del Ankaranske ceste - odsek Ljubljanske ceste - Kolodvorska cesta in semaforizacija križišča Ankaranska cesta - Ljubljanska cesta. Predvidena je priključitev območja na obstoječe telefonsko omrežje, delno pa bo potrebno položiti nov kabel iz centra PTT. Predvidena je dopolnitev visokonapetostnega obrežja in gradnja TP. Območje se navezuje na obstoječe razdelilno vodovodno omrežje, ki je priključeno na cevovod Škocjan - prometni terminal - Ogrlica. Ob ureditvi Kolodvorske ceste bo potrebno zgraditi fekalni zbiralnik od prometnega terminala do črpališča. Potrebno bo urediti del meteornege terminala J2 v zaprti izvedbi. Celotno območje bo potrebno nasuti na koto +2,5 m.

U s m e r i t v e

Urbanistična arhitektonska zasnova mora upoštevati enoten oblikovalski koncept, kar velja predvsem za objekte ob Kolodvorski cesti.

V pritličju objektov, ki so orientirani na prometnice: Ljubljanska, Ankaranska in Kolodvorska cesta, so predvideni javni programi.

Zasnova mora biti fleksibilna in dopuščati smiselno etapno gradnjo.

Odpri prostor zahteva skrbno oblikovanje parterja, predvsem na območjih skupnih javnih površin. Upoštevati je potrebno varstvene režime za naselbinsko in vplivno območje historičnega mestnega jedra Koper. Načrtovati je potrebno število zakloniščih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja naj bi se izvajala etapno. Prva etapa bo predvidoma obsegala: ureditev Kolodvorske in del Ankaranske ceste, izgradnjo objekta za dnevno nego avtobusov, parkirišče avtobusov, poslovni objekt DO Slavnik in poslovni objekt DO Tomos.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

6.3.7. Kare ob Ljubljanski cesti

L e g a Območje omejuje Ljubljanska cesta, Obvoznica, Kolodvorska cesta in Ankaranska cesta.

P o v r š i n a 6,5 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je pretežno namenjeno trgovskim in poslovnim površinam in vključuje obstoječo zazidavo Nanos in Interevropo ter nove programe: Lesnine, Elektrotehne in Slovenijalesa za izgradnjo prodajnih centrov s predvideno kapaciteto:

Lesnina - 5000 m² bep; Elektrotehna - 1000 m² bep in Slovenijales 5.300 m² bep.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Območje se prometno navezuje na obstoječe prometno omrežje. Predvidena je rekonstrukcija križišča Ljubljanska cesta - Ogrlica in ureditev Kolodvorske ceste, del Ankaranske ceste - odsek Ljubljanska - Kolodvorska.

Območje se bo navezovalo na obstoječe telefonsko omrežje ob Ljubljanski in Kolodvorski ulici.

Električno omrežje se bo navezovalo na TP kare ob Nanosu. Za vodno oskrbo je potrebna izgradnja cevovoda po Ogrlici ter rezervoarjev na Škocjanu kot pogoj za kvalitetno vodno preskrbo širšega območja.

Območje se bo priključilo na obstoječi zbiralnik, ki je priključen na Č2.

Predvideno je nasipavanje terena na koto +2,50.

U s m e r i t v e

Na ulično stran so orientirana pritličja z javnimi programi. Višinski gabariti se morajo prilagoditi obstoječi zazidavi. Manipulativne površine je potrebno locirati na notranji - dvoriščni strani objektov.

Peš komunikacije morajo biti jasno ločene od motornega prometa in ne smejo potekati skozi parkirišča.

Upoštevati je treba varstvene režime za naselbinsko in vplivno območje historičnega mestnega jedra.

Načrtovti je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Gradnja objektov se bo podrejala investicijskim potrebam delovnih organizacij.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt

6.3.8. Kare ob vzhodni vpadnici

L e g a

Kare ob vzhodni vpadnici obsega območje vzdolž vzhodne vpadnice, med Ogrlico na severni strani in železniškimi tirnimi napravami na južni strani.

P o v r š i n a 25 ha.

P r o s t o r s k a organizacija in program

Površina je pretežno namenjena servisnim in parkirnim površinam in vključuje naslednje programe:

V južnem delu obravnavanega območja je predviden sklop servisnih objektov s spremljajočim poslovnim programom za DO Slavnik, Kemoteks, IMP, Elektrotehno in gasilce.

V severnem delu obravnavanega območja je predvideno parkirišče za DO Interevropa, skladiščne in manipulativne površine za DO Interevropa, operativni center DO Interevropa, del parkirišča za tovornjake DO Vektor in parkirišče za osebna vozila.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Obravnavano območje se navezuje na mestni cestni sistem, ki je neposredno vezan na regionalni in magistralni sistem. Telefonsko omrežje bo treba povezati od kabelske kanalizacije ob Kolodvorski preko Ankaranske ceste oz. Ogrlici in Vzhodni vpadnici, v primeru, da Ankaranska cesta ne bo zgrajena. Območje se naveže z VN priključkom na obstoječo TP - kontejnerski terminal.

Za preskrbo z vodo je potrebna izgradnja novega razdelilnega omrežja, izgradnja rezervoarja na Škocjanu in cevovoda od rezervoarja do vhoda II Luke Koper.

Potrebno je zgraditi kanalizacijski zbiralnik, ki bo priključen na glavni zbiralnik pri Interevropi ter del meteornega odprtega kanala J2. Celotno območje bo potrebno nasuti na kotu +2,5 m.

U s m e r i t v e

Poslovni prostori so orientirani proti prometnicam, manipulativne površine in servisni prostori so orientirani na dvoriščno stran objektov.

Posebno skrb je treba posvetiti ozelenitvi ob vpadnici. Upoštevati je treba varstvene režime za naselbinsko in vplivno območje historičnega mestnega jedra Kopra.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zaklonskih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja se bo izvajala etapno po posameznih krajih znotraj območja. V prvo etapo je predvidena ureditev severnega dela območja in nasipavanje južnega dela območja.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

II. OBMOČJE SEMEDELA - ŽUSTERNA

6.3.9.Center za gradom

L e g a

Območje leži ob obstoječem objektu Preskrba na kompleksu, ki je bil z ZN "Za gradom" namenjen za center soseske.

P o v r š i n a 1,75 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno izgradnji in ureditvi centralnih dejavnosti in sicer:

- gostinsko trgovski program
- javni program, ki je namenjen kulturi in zabavi in
- servisna dejavnost.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Prometno je center dostopen s ceste Vena Piona ter ceste C. Mirujoči promet je predviden v neposredni bližini centra ter na površini parkirne hiše. Peš povezave so predvidene v smeri vzhod - zahod (glavna peš ulica ob kateri so nanizani objekti centra) ter v smeri sever - jug.

Za telefonsko omrežje je potrebna položitev novega kabla od novega centra v prometnem terminalu do Žusterne III, na katero se bo navezovalo obravnavano območje.

Električno omrežje se priključi na obstoječe omrežje.

Kvalitetna oskrba z vodo je pogojena z ojačitvijo in rekonstrukcijo obstoječega omrežja in izgradnjo rezervoarjev za širše območje. Obravnavano območje se navezuje na obstoječe omrežje.

Na obravnavanem območju je ločen kanalizacijski sistem, na katerega se priključi obravnavano območje.

U s m e r i t v e

Predviden je enoten urbanistično arhitektonski koncept z maksimalno fleksibilno zasnovo, ki omogoča smiselno etapno in postopno graditev. Zaradi razgibanosti terena morajo biti objekti centra dobro vklopljeni v teren. Maksimalna dopustna višina gabaritov je P+2.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t i z v a j a n j a

Zaporednost izvajanja se bo podrejala investicijskim možnostim delovnih organizacij.

N a č i n i u r e j a n j a

Zazidalni načrt.

6.3.10. Območje sakralnega objekta za gradom

L e g a

Območje zajema površino ob južnem robu stanovanjske cone Semedela - Žusterna in južno od ceste Semedela - bolnica Izola.

P o v r š i n a 1,0 ha

P r o s t o r s k a o r g a n i z a c i j a i n p r o g r a m

Območje je namenjeno izgradnji sakralnega objekta s spremljajočimi objekti ter funkcionalnimi površinami, ki obsegajo: zbirni prostor, park, parkirišča in dostopne poti.

I n f r a s t r u k t u r n o o m r e ž j e i n n a p r a v e

Območje je prometno povezano na zahodni strani na primarno cesto Semedela - bolnica Izola. Priključitev območja na komunalne naprave je predvidena na obstoječo komunalno infrastrukturo, ki je v neposredni bližini. Predvidena je položitev telefonskega kabla od centra v prometnem terminalu do Žusterne III na katero se bo navezovalo obravnavano območje. Električno omrežje se naveže na omrežje in naprave v Žusterni III na cesti A.

Kanalizacija se naveže na obstoječi kanalizacijski sistem.

U s m e r i t v e

Objekt mora biti koncipiran tako, da je omogočena fazna izgradnja in se mora prilagajati reliefnim značilnostim ter upoštevati značilne vedute (silhueta Markovega hriba). Dostopne poti, podporni zidovi in okolica morajo imeti poudarjeno hortikularno ureditev.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izgradnje

V 1. fazi je predvidena izgradnja objekta, zbirne ploščadi, parkirišča in dostopne poti, ostali programi so predvideni v naslednji etapi.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

III. OBMOČJE LUKE

6.3.11. Pomol II

L e g a Obstoječi pomol II in njegova širitev proti zahodu

P o v r š i n a Površina za izgradnjo objektov obsega 19,0 ha in površine za nasipavanje 18 ha.

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je del kompleksa luke Koper in se s programom predvideva:

- z nasipavanjem pridobitev novih površin ter utrjevanje s flišnim kamnitim materialom,
- izgradnja II faze rasutih in tekočih tovorov,
- izgradnja II faze silosa,
- poglobitev bazena II in
- izgradnja obale.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Prometno se območje navezuje na vhod II, vzhodno vpadnico, Ogrlico ter na Ankaransko cesto. Širitev narekuje dograjevanje internega prometnega omrežja, prometno omrežje in tirne naprave.

Telefonsko se območje priključuje na obstoječe omrežje ob vhodu II.

Območje se priključuje na obstoječi VN priključek ob vhodu II. Za vodno preskrbo je potrebna izgradnja rezervoarja v Bertokih ter gradnja cevovoda do rezervoarja proti Serminu in Luki. Območje je potrebno postopoma komunalno urediti z ločenim kanalizacijskim sistemom, ki bo prav tako prispeval k sanaciji morja. Za celotno območje je predvideno nasipavanje na koto +3,0 m.

U s m e r i t v e

Pred nasipavanjem materiala je potrebno zgraditi obrambni zid za preprečitev splakovanja nasipanega materiala v morje. Z notranjo razporeditvijo dejavnosti in tehničnimi ukrepi je potrebno zmanjšati negativne vplive (hrup, prah) na tako raven, da ne bodo obremenjevali bivalno in delovno okolje nad dopustno mejo.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zaklonskih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja na obravnavanem območju je predvidena v več etapah. V 1. fazo je opredeljena poglobitev Bazena II in nasipavanje za pridobitev novih površin.

Naslednja faza izgradnje objektov in naprav se bo prilagajala investicijskim potrebam DO.

N a č i n urejanja

Zazidalni načrt.

6.3.12. Pomol III

L e g a

Med pomolom II in Ankaransko obalo.

P o v r š i n a

Površina za nasipavanje obsega 70 ha.

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je predvideno za razvoj Luke Koper. Program obsega:

- poglobitev bazena III, izgradnja pomola III za dejavnosti (terminal za les, kontejnerski terminal, železniški ferry promet ter večnamenski terminal za kosovni tovor), ki se bodo realizirale v naslednjih srednjeročnih obdobjih.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Prometno bo območje navezано na Ankaransko povezovalno cesto.

Telefonsko omrežje območja se priključuje na obstoječe omrežje ob Vhodu II.

Območje se priključuje na obstoječi VN priključek ob vhodu II. Za vodno preskrbo je potrebna izgradnja rezervoarja v Bertokih ter gradnja cevovoda od rezervoarja proti Serminu in Luki. Odvodnjavanje območja je predvideno preko meteornih zbiralnikov v morje, fekalna kanalizacija pa se bo postopoma urejala in vezala na čistilno napravo. Območje je potrebno nasuti na koto + 3,0 m.

U s m e r i t v e

Pred nasipavanjem materiala je potrebno zgraditi obrambni zid za preprečitev splakovanja nasipnega materiala v morje. Z režimom notranje razporeditve dejavnosti in z gostimi sestoji zelenja proti najbolj ranljivim delom kontaktnih območij je potrebno zmanjšati jakost hrupa in ostale eventualne negativne vplive. V čim večji meri se mora ohraniti javni značaj parka ob bolnišnici in ohraniti njegova integriteta in rastlinstvo. Nadomestiti se morajo izgubljene možnosti za rekreacijo z ureditvijo obale za kopanje in komunalnih privezov v neposredni bližini. S posegi se morajo v kontaktnem območju v največji možni meri ohraniti naravna obalna linija kot pomembna krajinska vrednost. Predvidene dejavnosti ne smejo predstavljati večjih motenj za okolje in ne obremenjevati bivalnega in delovnega okolja nad dopustno mejo.

Načrtovati je treba ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

6.3.13. Kontaktno območje med luko in turistično cono Ankaran

L e g a

Območje leži med pomolom III, regionalno cesto, avtocampom Ankaran in morjem.

P o v r š i n a 5,75 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno rekreaciji, manjšemu družbenemu centru in komunalnim privezom za domicilno prebivalstvo.

Rekreacija: igrišča, parkovno zelenilo, sprehajalne in rekreacijske poti.

Javni programi: gostinstvo, klubski prostori, večnamenska dvorana.

Privezi: do 130 privezov za domicilno prebivalstvo. Zaščitno zelenilo.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Območje je vezano na regionalno cesto Bivje - Lazaret in na interno cestno omrežje Adria Ankaran. Mirujoči promet je predviden v zalednem prostoru. Peš povezave potekajo v smeri sever - jug (povezava stanovanjske cone skozi rekreacijsko območje z morjem) in v smeri vzhod - zahod ob obali.

Potrebna je izgradnja telefonskega kabla od ATC Ankaran do območja in izgradnja TP in VN priključka.

Za preskrbo z vodo je potrebna izgradnja cevovoda Bertoki (Ankaranska veja) - Debeli rtič ter razdelilnega omrežja z rezervoarjem v Ankaranu.

Kanalizacija se navezuje na obstoječi primarni zbiralnik Ankaran - čistilna naprava Ankaran. Nižje ležeči objekti se priključujejo preko črpališč.

U s m e r i t v e

Pri posegih v prostor je potrebno z ozirom na lego območja med Luko in turistično cono Ankaran, posebno skrb posvetiti oblikovanju stičnih objektov in površin.

Upoštevati je treba južno lego, značilne poglede in obstoječo vegetacijo.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja bo potekala v več etapah. V prvo etapo sodi urejanje obale in komunalnih privezov, ostali programi pa se bodo realizirali postopoma skladno s potrebami in investicijskimi možnostmi delovnih organizacij.

N a č i n i urejanja

Ureditveni načrt.

IV. OBMOČJE INDUSTRIJSKIH CON

6.3.14 Industrijska cona Sermin - Petrol

L e g a

Širitev obstoječega območja skladišč na jugozahodni, zahodni in severozahodni strani Sermina.

P o v r š i n a 7,75 ha

p r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno razširitvi skladiščnih površin naftnih derivatov Petrol - Istra benz. Izgradnja 2 rezervoarjev po 5.000 m², 1 rezervoarja za 10.000 m³ in modernizacija skladišča za tekoča goriva.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Prometno se območje navezuje na obstoječo cestno omrežje. Preložiti je treba nov kabel od centra v prometnem terminalu do Bertokov in po Bertoški vpadnico do območja. Potrebna je prestavitev obstoječega daljnovoda, ki poteka preko obravnavanega območja. Območje pa se priključuje na obstoječe interno omrežje. Za kvalitetno preskrbo z vodo je potrebna izgradnja novega razdelilnega omrežja ter cevovoda z rezervoarjem v Bertokih; območje se priključi na vejo za Sermin in Luko. Kanalizacija se veže na obstoječe omrežje.

U s m e r i t v e

Obekti naj bodo locirani na čim manj izpostavljenih mestih, umikajo naj se dominantnim pogledom in naj bodo locirani tako, da bodo njihovi vplivi na krajino in okolje minimalni.

Pred posegi je potrebno upoštevati določila 1. valorizacijske stopnje za arheološko območje Sermin.

Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja bo potekala fazno, skladno z investicijskimi potrebami in možnostmi delovne organizacije.

N a č i n urejanja

Zazidalni načrt.

6.3.15. Industrijska cona Sermin - Gradbena cona

L e g a

Širše območje laporokopa Sermin

P o v r š i n a 7,75 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Površina je namenjena za ureditev skupne lokacije za betonarne in spremljajoče objekte gradbenih podjetij, ki obsega betonarne s funkcionalnimi površinami in objekti.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave.

Dostop do območja bo fazno reševan skladno s prometno rešitvijo rekonstrukcije obalne ceste do križišča Ankaran - Koper. Dostop do območja bo možen iz dveh smeri:

- iz magistralne ceste križišča Ankaran - Koper in
- iz smeri Bertoške vpadnice.

Predvidena je izgradnja TP in navezava območja na predvideni (projektirani) daljnovod za obravnavano območje. Energetsko zahtevni objekti pogojujejo izgradnjo RTP Dekani. Potrebna je izgradnja razdelilnega omrežja ter cevovoda z rezervoarjem v Bertokih.

U s m e r i t v e

Pri oblikovanju objektov in lociranju naprav in deponij je potrebno predvsem posvetiti pozornost vizuelni izpostavljenosti območja. Funkcionalne zelene površine je treba urediti kot zaščito pred onesnaževanjem zraka in hrupa ter kot sanacijo na eksploatiranih površinah laporokopa. Pri posegih je potrebno upoštevati I. in II. stopnjo varstvenega režima oz 1. valorizacijsko stopnjo za arheološko območje Sermin. Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Zaporednost gradnje se bo podrejala investicijskim potrebam delovnih organizacij.

N a č i n urejanja

Ureditveni načrt.

6.3.16. Industrijska cona Sermin - Blagovni center

L e g a

Del Bertoške bonifike zahodno od tovarne postaje in med Bertoško vpadnico in Ankaransko cesto.

P o v r š i n a 19 ha

Prostorska organizacija in program

Program vključuje izgradnjo:

1. Centralnega skladišča gotovih izdelkov s funkcionalnimi in manipulativnimi površinami HP Droga na površini 20.000 m² od tega 8.000 m² pokritega prostora.
2. Skladiščnih površin DO Jestvina Emona, ki vključujejo centralno skladišče, skladišče mesnih izdelkov in svežega mesa na površini ca. 15.000 m².
3. Nadaljevanje gradnje (II. faza) DO Agroservis. V okviru območja blagovno - distribucijskega centra so podane prostorske možnosti za realizacijo programov sorodnih organizacij, katerih programi še niso detajlneje opredeljeni (Ferotehna, Surovina Maribor in drugi).

Infrastrukturno omrežje in naprave

Prometno bo območje navezано na predvideno Bertoško vpadnico. Predvidena je povezava z železniškimi tirnimi napravami. Za prvo etapo realizacije območja bo možna navezava na obstoječi telefonski kabel, ki poteka ob obalni cesti in prometnicah do območja. Nova prometna rešitev bo narekovala prestavitev obstoječega kabla. Potrebna je izgradnja TP in ppriključitev VN omrežja na obstoječo TP Istra benz. Za preskrbo z vodo je potrebna izgradnja razdelilnega območja ter cevovoda z rezervoarjem v Bertokih. Fekalno kanalizacijo bo treba priključiti na obstoječi kanal Prade - Bertoki - ind. cona, ki je priključen na čistilno napravo. Odvodnjavanje je predvideno preko odprtih kanalov v melioracijski kanal 8.

Usmeritve

Pri dispoziciji objektov v prostor in oblikovanju objektov je posebno pozornost potrebno posvetiti vizuelni izpostavljenosti območja. Smotrno bi bilo grupiranje zazidave v organizacijske in vizuelne celote. Z gostimi sestoji zelenja je potrebno zmanjšati možne negativne vplive iz okolja in v okolje. Upoštevati je treba 1. varstveni režim - 1. valorizacijska stopnja za arheološko območje Sermin, ki se nahaja na severozahodnem delu območja. Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Zaporednost izvajanja

Gradnja bo potekala v več fazah. V prvo etapo je opredeljena izgradnja skladiščnih površin HP Droge in DO Jestvine ter faza izgradne Bertoške vpadnice.

Načini urejanja

Zazidalni načrt.

6.3.17. Carinska cona

Legenda

Carinska cona leži na območju med obalno cesto, Bertoško vpadnico, ankaransko cesto in vzhodno vpadnico.

Površina 70 ha

Prostorska organizacija in program

V carinski coni se opravljajo naslednje dejavnosti:

- industrijska proizvodnja blaga za izvoz in storitve oplemenitenja blaga;
- nakladanje, razkladanje in prekladanje neocarinjenegega blaga namenjenega izvozu in blaga v tranzitu ter druge luške storitve ter storitve v blagovno transportnem centru;
- skladiščenje neocarinjenegega blaga, ki se uvaža, domačega ocarinjenegega blaga in neocarinjenegega blaga, namenjenega izvozu in blaga v tranzitu;
- običajno pripravlanje neocarinjenegega blaga za trg;

- oskrbovanje ladij in drugih prevoznih sredstev v mednarodnem pomorskem prometu;
- bančno in drugo finančno poslovanje ter zavarovalni posli.

P r o m e t n a in komunalna infrastruktura

Izgradnja objektov in naprav v carinski coni zahteva sočasno izgradnjo infrastrukture:

- izgradnjo dela vzhodne vpadnice;
- izgradnjo dela ankaranske ceste;
- izgradnja industrijskih tirov;
- dograjevanje komunalne infrastrukture vodnogospodarske ureditve, nasipavanje terena na koto 2,5 m in ureditev odvodnih kanalov.

U s m e r i t v e

Zahtevnejše pogoje urejanja terja predvsem območje ob obalni cesti, ki je vizuelno tudi najbolj izpostavljeno. Objekti morajo biti enotno oblikovani. Prostor med železnico in obalno cesto mora biti hortikulturno urejen. Ob vpadnici - ankaranski cesti in vzhodni vpadnici so predvidene poteze (zeleni pasovi).

Zaradi ekoloških razlogov ni dovoljen razvoj tistim industrijam, ki so onesnaževalci okolja, veliki porabniki vode ter dejavnostim, ki jih je Zvezni izvršni svet prepovedal opravljati v carinski coni.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Zaporednost izvajanja bodo narekovali pogoji zasipavanja Škocjanskega zaliva in smiselno dograjevanje zahtevne prometne infrastrukture: bertoškega priključka, vzhodne vpadnice in ankaranske ceste. Gradnja na območju carinske cone ne bo potekala v več planskih obdobjih.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

6.3.18. Industrijsko območje Lama Dekani

L e g a

Območje zajema površino severno od magistralne ceste Ljubljana - Koper s širitvijo obstoječega območja proti zahodu.

P o v r š i n a 40 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje, ki vključuje tudi obstoječe industrijsko - poslovne objekte Lame, je namenjeno zaključevanju industrijskega kompleksa s kompletiranjem poslovnih in proizvodnih objektov. Program obsega dva nova proizvodna objekta s cca 3.100 m² bruto etažne površine, poslovne površine predvidene z nadzidavo 270 m² Bep ter objekta za proizvodnjo in plinsko postajo, ki sta v gradnji 2050 m² Bep.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Območje je navezано na magistralno cesto M - 10 Ljubljana - Koper. Z nadaljnjim širjenjem območja bo potrebno delno izvesti lokalno cestno povezavo od sedanjega priključka na cesto M 10 Koper - Ljubljana proti Škofijam za potrebe lokalnega prometa. Posebna ureditev cestnega omrežja znotraj območja zaradi požarne varnosti in ustrezno zavarovanje območja pred poplavi. Za telefonsko omrežje je potrebna razširitev centrale v Škofijah in povezane iste s Koperom ter položitev kabla od centrale do območja. Predvidena je izgradnja TP in navezava omrežja na obstoječe interno omrežje. Energetsko zahtevnejši objekti so vezani na izgradno nove RTP Dekani 110/20 kV. Kvalitetna preskrba z vodo bo zagotovljena z izgradnjo rezervoarjev v Bertokih in cevovoda od rezervoarjev proti Ankaranu. Območje se bo navezovalo na obstoječe kanalizacijsko omrežje.

U s m e r i t v e

Orientacija objektov mora biti z daljšo stranico obrnjena v smeri vzhod - zahod, objekti morajo biti enotno oblikovani ter prilagojeni reliefu. Območje mora biti členjeno z vertikalnimi zelenimi cezurami, vse nezazidane površine morajo biti skladno z namensko rabo in funkcijo prostora ustrezno ozelenjene in urejene. Predvideni program ne bo kvarno vplival na okolje, s čistilno napravo pa bo doseženo popolno čiščenje odpadnih voda. Načrtovati je potrebno ustrezno število zaklonskih mest skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t i z v a j a n j a

Predvidena je etapna izgradnja, ki vključuje v prvo etapo kompletiranje poslovnih in proizvodnih objektov; v naslednjo etapo pa realizacijo zastavljenega nadaljnjega programa.

N a č i n i u r e j a n j a

Zazidalni načrt.

6.3.19 Industrijsko območje Iplas

L e g a

Območje med železniško progo, predvideno traso magistralne ceste, energetskega koridorja in obstoječim območjem DO Iplas.

P o v r š i n a 5 ha

P r o s t o r s k a o r g a n i z a c i j a i n p r o g r a m

Območje je namenjeno postopnemu zaključevanju obstoječih kompleksov severno in južno od magistralne ceste Ljubljana - Koper. V tem srednjeročnem obdobju je predvidena rekonstrukcija in gradnja naslednjih laboratorijskih, polindustrijskih in industrijskih objektov s skupno površino 4 - 5 ha;

- rekonstrukcija in preureditev hale Poliuretanov za potrebe proizvodnje lepil (višja stopnja avtomatizacije proizvodnega procesa, gradnja nove čistilne naprave) - investicija v teku;
- rekonstrukcija obstoječega obrata Mehčal: s spremembo tehnologije bo odstranjena celotna količina procesne odpadne vode, izboljšana bo kvaliteta izdelka in obnovljen obrat, ki je bil zgrajen leta 1969;
- gradnja nove kotlarne in dveh linij za kemijsko pripravo tehnološke vode (obstoječa kotlarna zaradi dotrajanosti in prenizke kapacitete ne omogoča zanesljivega in tekočega poteka obstoječih in predvidenih novih procesov). Investicija je v teku vzhodno od prostora AFK;
- dograjevanje ostale infrastrukture za varstvo okolja ter energetske transportne požarnovarstvene naprave in opremo, ki je potrebna za nemoteno delovanje sedanje in bodoče proizvodnje;
- gradnja razvojno-raziskovalnega objekta s sintetskimi analitskimi in polindustrijskimi laboratoriji in spremljajočo opremo:
  - II. faza rekonstrukcije Mehčal, širitev spektra mehčal in novi lokaciji bo omogočila proizvodnjo mehčal brez negativnih vplivov na okolje;
  - dograditev obrata AMK. Z dograditvijo bo obrat usposobljen tudi za proizvodnjo fumarne kisline iz odpadnih vod AFK ter za sintezo AMK iz benzena;
  - podvojitev kapacitet PVA in akrilatnih disperzij in gradnja obrata za upraševanje disperzij (1.000 ton letno);
  - obrat za malotonažno proizvodnjo specialnih kemikalij (agensi za obdelavo tehnoloških in odpadnih vod, pomožna sredstva za papirno in tekstilno industrijo, aditivi za čistilne naprave).

I n f r a s t r u k t u r n o o m r e ž j e i n n a p r a v e

Območje bo priključeno na magistralno cesto z novim priključkom ter internim cestnim omrežjem skladno z etapnostjo gradnje regionalnih ter magistralnih cest. Za telefonsko omrežje je potrebna razširitev centrale v Škofijah in povezave iste s Koproj ter položitev kabla od centrale do območja. Območje se navezuje na interno obstoječe VN omrežje - obojestransko napajanje. Energetske zahtevnejši objekti so vezani na izgradnjo nove RTP Dekani 110/20 kV. Vodna preskrba bo omogočena z izgradnjo ankaranske veje iz rezervoarjev v Bertokih. Območje bo priključeno na obstoječe kanalizacijsko omrežje.

U s m e r i t v e

Posegi se morajo prilagajati obstoječim prostorskim in oblikovanim značilnostim celotnega industrijskega območja. Gradnja večjih ali zahtevnejših gospodarskih objektov naj bo taka, da bodo njeni vplivi na okolje čim manjši. Posebno pozornost je potrebno posvetiti oblikovanju zunanega prostora, urejanju zelenih površin in večjim zelenim sestojem kot protihrupno vizualno in drugo zaščito do kontaktnih območij. Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja bo potekala v več etapah.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

V. OBMOČJE OBRRTNIH CONH

6.3.20 Obrtna cona Ankaran

L e g a

Območje leži izven ureditvenega območja mesta Koper. Omejeno je z regionalno cesto Bivje - Lazaret in lokalno cesto za Hrvatine.

P o v r š i n a 2,65 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno ureditvi obrtne cone z izgradnjo 64 obrtnih delavnic in gostinskega objekta. Tipična prostorska enota obsega delavnico in skladišče ter funkcionalne zunanje površine.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Prometno je območje navezano na cesto za Hrvatine in preko nje na regionalno cesto. Za priključitev predvidenega telefonskega omrežja na ATC Ankaran je potrebno položiti telefonski kabel od območja do telefonske centrale. Preskrba z električno energijo bo možna z izgradnjo nove transformatorske postaje. Za redno preskrbo z vodo je potrebno zgraditi cevovod od Bertokov do Ankarana.

Za območje je predviden ločen kanalizacijski sistem s povezavo na čistilno napravo.

U s m e r i t v e

Predvideno je enotno oblikovanje objektov in zunanjih površin. Pri dispoziciji objektov oz. nizov objektov je potrebno upoštevati terenske razmere. Pri zasnovi zelenih površin je treba izhajati iz njene funkcionalne, vizualne in krajinske vloge, pri čemer naj se upoštevajo avtohtone drevesne vrste kot osnove povezovanja s krajino. Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Izgradnja in ureditev obrtne cone je predvidena v štirih fazah.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

5.3.21. Obrtna cona Škofije

L e g a

Območje leži ca. 150 m vzhodno od magistralne ceste Koper - Škofije, na severni strani meji na obstoječo in delno predvideno zazidavo, na vzhodni strani pa meji na območje predvidene RTP Škofije.

P o v r š i n a 20 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno izgradnji obrtniških delavnic pretežno storitvene obrti in le v manjšem obsegu proizvodni obrti ter manjšim gostinskim lokalom. Število obrtnih delavnic je 51.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Predvidena je izgradnja cest ter priključka na magistralno cesto M2 Škofije - SRH. Izgradnja telefonskega omrežja je vezana na položitev kabla od centrale v Škofijah proti Lami in Iplasu ter razširitev centrale v Škofijah ter povezave iste s Koprom. Potrebna je TP, prestavitev obstoječega daljnovoda, izgradnja VN priključka in NN omrežja. Preskrba z vodo bo možna z izgradnjo rezervoarja v Bertokih in povezovalnega cevovoda. Za območje je predviden ločen kanalizacijski sistem z lokalno biološko čistilno napravo.

U s m e r i t v e

Predvideni so eno ali dvoetažni objekti z delovnimi in skladiščnimi prostori. Območje je namenjeno izključno obrtni dejavnosti in sprememba namembnosti ni dovoljena. Izjemna vizualna izpostavljenost območja pogledom s ceste Koper - Škofije zahteva skrben odnos glede dispozicije objektov v prostor. Obstoječi gozd na zahodni strani območja z močnejšo ozelenitvijo južnega roba obrtne cone je potrebno vključiti v območje. Poseben poudarek je potrebno dati ozelenitvi prostora kot dejavnika šire krajinske podobe in odprtega prostora znotraj cone. Na območju ni evidentiranih objektov ali območij naravne in kulturne dediščine. Načrtovati je potrebno ustrezno število zakloniščnih mest, skladno z veljavno zakonodajo in predpisi.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Predvidene so tri etape izgradnje območja pri čemer vsaka etapa predstavlja zaključevanje posamezne skupine objektov s prometno in komunalno infrastrukturo.

N a č i n i urejanja

Zazidalni načrt.

VI. OBMOČJA INDIVIDUALNE GRADNJE

6.3.22. Individualna gradnja Dekani

L e g a

Območje leži na severozahodnem delu naselja Dekani.

P o v r š i n a 8,0 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno izgradnji ca. 50 individualnih stanovanjskih objektov.

I n f r a s t r u k t u r n o omrežje in naprave

Območje se bo z ureditvijo internih cest navezovalo na obstoječo prometno ureditev naselja Dekani. Območje se bo priključilo na obstoječe telefonsko omrežje. Za preskrbo z električno energijo je potrebna izgradnja TP, VN omrežja in razdelilnega omrežja. Za preskrbo z vodo bo potrebno zgraditi cevovod iz Bertokov. Območje se bo priključilo na obstoječo kanalizacijo.

U s m e r i t v e

Predvidena stanovanjska gradnja naj v svoji zasnovi izhaja iz naslednjih prostorskih opredelitev:

- grupiranje zazidave v organizacijsko vizualno celoto,
- višinski in vertikalni gabariti morajo biti taki, da se vklapljujejo v strukturo naselja in ohranjajo značilne vedute,
- ob stiku območja z naseljem morajo posegi izhajati iz funkcionalne povezave območja z naseljem,
- pri oblikovanju objektov se morajo upoštevati značilni elementi avtohtone arhitekture.

Z a p o r e d n o s t i z v a j a n j a

Zaporednost gradnje bo podrejena potrebam in možnostim investitorjev.

N a č i n i u r e j a n j a

Zazidalni načrt.

6.3.23. Individualna gradnja Škofije

L e g a

Območje leži ob Tinjanski cesti na območju tretjih Škofij.

P o v r š i n a 7,25 ha

P r o s t o r s k a o r g a n i z a c i j a i n p r o g r a m

Območje je namenjeno izgradnji približno 50 stanovanjskih objektov.

I n f r a s t r u k t u r n o o m r e ž j e i n n a p r a v e

Prometno se bo območje navezovalo na obstoječo prometno omrežje. Območje se bo navezovalo na predvideni telefonski kabel Škofije - Tinjan. Za preskrbo z električno energijo je predvidena izgradnja nove TP in razdelilnega omrežja ter uskladitev zazidave z obstoječim daljnovodom. Za vodno preskrbo je potrebna izgradnja cevovoda od Bertokov proti Ankaranu. Območje se bo navezovalo na obstoječi kanalizacijski sistem.

U s m e r i t v e

Zasnova stanovanjske izgradnje naj zasleduje naslednje usmeritve:

- pri oblikovanju objektov se morajo upoštevati značilni elementi avtohtone arhitekture
- ob stiku območja z ostalo pozidavo se morajo posegi prilagajati funkcijski povezavi
- višinski in vertikalni gabariti morajo biti taki, da se vklapljujejo v strukturo naselja in ohranjajo značilne vedute.

Z a p o r e d n o s t i z v a j a n j a

Zaporednost gradnje bo podrejena potrebam in možnostim investitorjev.

N a č i n i u r e j a n j a

Zazidalni načrt.

6.3.24. Kampel-Novaki

Območje leži na južni strani ceste Koper - Vanganel.

P o v r š i n a 7 ha

P r o s t o r s k a o r g a n i z a c i j a i n p r o g r a m

Območje je namenjeno individualni gradnji s spremljajočimi objekti za oskrbo storitvenih dejavnosti. Kapaciteta individualnih objektov za potrebe v srednjeročnem obdobju je ca. 20.

P r o m e t n a i n k o m u n a l n a i n f r a s t r u k t u r a

Območje se navezuje na lokalno cesto Koper - Marezige. Telefonsko omrežje je v izgradnji. Izgradnja razdelilnega vodovodnega omrežja bo potekala skladno s programom izvajanja višinskega vodovoda za KS Škocjan. Priključitev kanalizacijskega omrežja je predvidena za kolektor Šalara.

U s m e r i t v e

Zasnova zazidave mora biti prilagojena terenskim značilnostim in upoštevati razgibanost terena. Objekti morajo biti oblikovani tako, da poudarjajo elemente tradicionalne regionalne arhitekture.

Urejanje odprtega prostora mora upoštevati značilne avtohtone elemente krajine.

Z a p o r e d n o s t i z v a j a n j a

Gradnja individualnih objektov pogojuje sočasno izgradnjo vseh načrtovanih infrastrukturnih objektov in naprav.

Objekti oskrbno storitvenih dejavnosti so predvideni v 2. etapi po planskem obdobju.

N a č i n i u r e j a n j a

Zazidalni načrt.

6.3.25. Hrastovlje

L e g a

Naselje Hrastovlje leži v dolini na neplodnem pobočju, pod znamenitim taborom.

P o v r š i n a 9 h a

P r o s t o r s k a o r g a n i z a c i j a i n p r o g r a m

Programska zasnova obravnava:

- obstoječe, naselbinsko območje z možnostmi dopolnitve gradnje,
- območje za novo individualno gradnjo na zahodni strani naselja,
- gostinski objekt s spremljajočimi programi v smislu poživitev turistične ponudbe,
- ureditev okolice tabora - hortikulturno in parterno ureditev,
- komunalno ureditev.

K o m u n a l n e n a p r a v e

Prometno se navezujejo predvideni posegi na obstoječo lokalno cesto, ki poteka skozi naselje. Za mirujoči promet je predvidena površina ob obstoječem avtobusnem obračališču. Predvideno je dograjevanje obstoječega komunalnega omrežja. Kanalizacijsko omrežje bo potrebno zgraditi v skladu s programom ukrepov in zaščito vode na izviru Rižane.

U s m e r i t v e

V naselju je dovoljena dopolnilna stanovanjska gradnja in drugi posegi z namenom rekonstruirati in sanirati naselje.

Pri poseganju v prostor ohranjamo:

- tradicionalno komunikacijsko mrežo z značilnimi skupinami objektov,
- širše vaške prostore - razširitve osrednje komunikacije,
- motive uličnih podhodov in
- enotnost višinskega gabarita.

Neposredno okolico, dominante tabora na katerega je naselje vizualno in organsko vezano, varujemo pred posegi.

S p o m e n i š k o v a r s t v e n a i z h o d i š č a

- v neposredni okolici tabora posegi niso dopustni,

- za posege v vplivnem območju naselja izda pogoje pristojen zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine,
- I. varstveni režim za objekt tabor,
- I. in II. varstveni režim za posamezne objekte in elemente v naselju.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

V I. fazi je potrebno urediti kanalizacijo po pogojih podanih v Odloku o varovanju vodnih virov.

N a č i n i urejanja

Ureditveni načrt

VII. OSTALA OBMOČJA

6.3.26. Gojišče školjk na Debelem rtiču

L e g a

Zaliv Sv.Jernej na Debelem rtiču, omejen na južni strani s počitniškim naseljem Debeli rtič s predvideno urejeno obalo za kopanje, na zahodni strani z mejnim prehodom in na severni strani z 200 m pasom od državne meje.

P o v r š i n a

Približno 8,5 ha morske površine in 1000 kvadratnih metrov kopenske površine.

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno ureditvi gojišča in eksploatacije školjk (klapavice). V akvatoriju sta določeni dve polji velikosti 100 x 100 m in 100 x 750 m ter na obali manipulativne površine 1000 kv.m z objektom in pomolom.

I n f r a s t r u k t u r n i objekti in naprave

Dostop do območja je iz regionalne ceste Bivje - Lazaret, dostop do gojišča pa s pomola. Na komunalne naprave bo mogoče kopenski del območja priključiti skladno z rešitvami zazidalnega načrta za počitniško naselje Debeli rtič.

U s m e r i t v e

Objekt ob pomolu je začasnega značaja in se mora, v primeru spremenjenih pogojev vzgoje školjk, odstraniti. Objekt mora biti lociran tako, da nima negativnih posledic na okolje - vizualno čim manj moteč. Ohraniti je potrebno vso vegetacijo ob polotoku, z izjemo samega dostopa. Poseg in dejavnost ne sme poslabšati razmer v akvatoriju ter negativno vplivati na dejavnosti v kontaktnem območju. Gojitvena polja morajo biti oddaljena 350 m od obale in 200 m od morske državne meje.

Pri posegih je treba upoštevati 1. valorizacijsko stopnjo arheološkega območja zaliva Sv.Jernej.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Zaporednost gradnje in urejanja bo prilagojena investicijskim potrebam delovne organizacije.

N a č i n urejanja

Ureditveni načrt.

6.3.27. Kamnolom Škofije

L e g a

Severno od naselja Elerji in zahodno od mejnega prehoda Škofije v k.o. Hribi KS Škofije. Območje leži izven ureditvenega območja mesta Koper.

P o v r š i n a: 4 - 5 ha

P r o s t o r s k a organizacija in program

Območje je namenjeno izkoriščanju sivega kamna - peščenjaka za tlakovanje zahtevnejših mestnih površin.

I n f r a s t r u k t u r n i objekti in naprave

Priključitev na obstoječe prometno in komunalno omrežje ter izgradnja razdelilnega vodovodnega omrežja.

U s m e r i t v e

Potrebna je sprotna sanacija kamnoloma in ozelenitev v skladu z avtohtono vegetacijo.

Pri posegih je potrebno upoštevati varstvene režime za naselbinsko in vplivno območje naselja Elerji, ki se nahaja južno od obravnavanega območja.

Z a p o r e d n o s t izvajanja

Zaporednost gradnje bo podrejena investicijskim potrebam delovne organizacije.

N a č i n urejanja

Ureditveni načrt

Načini urejanja s prostorskimi izvedbenimi načrti so opredeljeni za območja, opredeljena s programskimi zasnovami; druga območja, kjer se bo izvajala kompleksna graditev: Hrvatini, Žusterna III in Prade se urejajo na podlagi že sprejetih zazidalnih načrtov.

7. URESNIČEVANJE DRUŽBENEGA PLANA

Za usmerjanje, pospeševanje in sprotno usmerjanje družbega razvoja občine, načrtanega v tem planu, bomo sprejemali letne resolucije o njegovem uresničevanju.

V primerih bistvenih sprememb družbenoekonomskih pogojev gospodarjenja, ki bi onemogočali uresničevanje posameznih, s planom predvidenih ciljev, nalog in aktivnosti, to pa bi zaradi nastajajočih neskladij v družbenem razvoju narekovalo družbeno utemeljeno potrebo po odstopanju od usmeritev tega družbenega plana, bomo ustrezne spremembe in dopolnitve obravnavali in sprejeli po postopku, kot ga določa zakon.

Za vsa območja, za katera so izdelane programske zasnove, bomo sprejeli prostorske izvedbene načrte (PIN), medtem ko bomo izdelali in sprejeli prostorsko ureditvene pogoje (PUP) za posege v srednjeročnem obdobju skladno z usmeritvami dolgoročnega plana.

8. GRAFIČNE PRILOGE

Sestavni del tega plana so grafične priloge - karte, ki obsegajo tematske karte s planskimi odločitvami v merilu 1 : 25000 na osnovi preglednega katastrskega narta (PKN) ter kartografska dokumentacija k planu v merilu 1 : 5000 in v merilu 1 : 2000 (programske zasnove). Posamezni sklopi grafičnih prilog obravnavajo sledečo vsebino:

I. Topografske karte v merilu 1 : 25000 s sledečo vsebino:

- namenska raba
- kmetijska zemljišča
- vodnogospodarske ureditve
- varstvo naravne dediščine
- varstvo kulturne dediščine
- prometno omrežje
- PTT omrežje
- energetska omrežje
- vodovodno omrežje
- kanalizacijsko omrežje

- ohranjanje in izboljšanje naravnih virov
- načini urejanja
- ureditve prostora za obrambo in zaščito.

II. Kartografska dokumentacija k planu

- karta PKN 1 : 5000

III. Kartografska dokumentacija k planu

- karta 1 : 2000 s programskimi zasnovami skladno s točkami 6.3.1. do 6.3.27.

Grafične priloge tega plana so izdelane v šestih izvornikih, ki so namenjeni oziroma jih hranijo:

- arhiv Skupščine občine Koper,
- Občinski komite za družbeno planiranje, gospodarstvo in finance Koper,
- Občinski komite za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve Koper,
- Kmetijska zemljiška skupnost Koper,
- Delovna organizacije Invest - biro Koper in
- upravni organi Socialistične republike Slovenije.

Za potrebe drugih uporabnikov se po potrebi izdelajo dodatni izvodi posameznih grafičnih prilog, v okviru možnosti pa se lahko izdajo publikacijske karte, ki pa nimajo uradnega značaja.

Predsednik
JANKO KOSMINA l.r.

številka: 30-3/84
Koper, 12.novembra 1986